

Personal nauki i wychowania w 1915/16 r. oraz 4 pierwszych absolwentów w 1916 r.

Pierwsza Polska Szkoła Elementarna w Białymstoku otworzyła swe drzwi d. 6 listopada 1915 roku. W tym samym dniu dokonat poświęcenia gmachu szkolnego, najstarszego w tym mieście, przy ul. Krasińskiego 13 swym biurokratem ks. Antoni Songajło. Na uroczystości poświęcenia przybyła prawie wszystka niemiecka inteligencja w Białymstoku oraz rzesze dzieci szkolnych. W pięknej przemówieniu swym ks. A. Songajło podkreślił wielką doniosłość uroczystości, była to bowiem pierwsza szkoła polska w powiecie Białymstoku od czasów powstania w 1831 r.

Tamże po wejściu do Białymstoku okupantów grono osób stowarzyszonych i pp. Konstantego Kosinińskiego, Antoniego Kudzińskiego, Apolonii Szechińskiej, Heleny Szechińskiej, Zofji Karwickiej i Michała Holancki zainicjowało składki na rzecz szkół. Więcej wymienione osoby otrzymały dotacje 100 rb. a M. Holancki zadeklarował dwumiesięczną bezpłatną pracę na poczekaniu. Skarżąc na poczekaniu ten skromny fundusz wrotano d. 25 września 1915 r. wkrótce ubranie stowarzyszenia i 20 osób w miasteczku p. Wacława Hermanowskiego.

Na zebraniu temu ubrano około 400 rb. oraz w notatce, Szechiński zadeklarował ofiarę dla szkoły, wybrano też specjalną komisję szkolną do zbierania ofiar, komisja ta dostała poczekanie powołaniem wkrótce „Towarzystwa pomocy szkół Polskich w Białymstoku”. Jednocześnie zaczęto gromadzić inwentarz szkolny powołując go w szkołach rosyjskich. Gromadzeniem inwentarza zajęli się pp. Kosiniński, M. Holancki i S. Kudziński. Tymczasem powołano na inwentarz uchwały p. W. Holancki przy ul. Szwedzkiej. Po wystranieniu zaś p. Abramowskiej, Czubka przy ul. Krasińskiego i umiarkowaniem wozek niemieckich naproszę adresowanemu budżetowi kontem około 1000 rb. Komisja na prowadzenie szkół od władz niemieckich otrzymała ul. Holancki. Utrzymywanie szkół wyżej wspomnianego Towarzystwa. - Dzieci za naukę płać 2 rb. miesięcznie.

Lekcje rozpoczęły się w poniedziałek d. 8 listopada 1915 r.

W ciągu roku nabywana została literatura pomiana na zakup książek do biblioteki, oraz map polskich z sum obywatelskich. Wskazywano 140 książek.

Dnia 23 marca 1917r. szkoła została zamknięta przez władze okupacyjne niemieckie, a to z powodu strachu nauczycieli przed wprowadzeniem nauowania jęz. niemieckiego do klas najniższych i braku kandydatów jęz. niemieckich dla nauczycieli. Personal szkoły został usunięty z posad, program kierownictwa szkoły M. Chotkowski oraz nauczyciele, z Samodzielnie odebrano prawo nauowania w szkołach. Do kilku dygnitarzy w kwietniu 1917r. władze niemieckie zostały przejęte na własny koszt szkoły w Polakij. Została powołana kierownictwo szkoły została p. d. Rusakiewiczówna. Pod dyktando niemieckimi szkoła czynna była do d. 15 sierpnia 1919r. Suka powołana powołana jest z kochani romany szkolnicza w mieście; w tym dniem dnia szkolnicza polakij w mieście przejęte została przez władze polskie, przedstawicielem których był inspektor szkolny p. Władysław Tach-Leszczewski. Kierownictwo szkoły powołana została p. d. Rusakiewiczówna i p. d. obywatelski do d. 1 września 1919r. ad 1.9.1919r. do d. 1 sierpnia 1920r. kierownictwo było p. Jena Dwarcowa (Zachowy obywatelski) ad 1.9.1919r. szkoła została przeniesiona z ul. Krzemickiej 13 gdzie ad chwili wstąpienia niemieckiej, do Lipowa i wyznaczony został p. d. Leńkiński. Ad 1.9.1920r. do 1 marca 1920r. kierownictwem szkoły był p. Hubert Kamiński. Dnia 1 marca 1920r. kierownictwo szkoły objął powołany M. Chotkowski, który do tej chwili pracował w inspektoracie szkolnym, jako sekretarz. W ciągu roku szkolnego 1919/20 przy szkole istniała biblioteka tworzona dla dzieci, nabywana przez amerykańską komisję pomocy dzieciom. Dzieciom wydawano czasopiśmie "Kakao" i "Buntki".

1920r.
Dnia 1 marca szkoła która była nieczynna: 7 klas niemieckich, 30 uczniów (kl. Ia, Ic, IIa) Chłopców 248 dziewcząt 219 razem 467.

W poniższych (niepełnych) ułamkach:

Ia	28	36	=	64
Ib	31	24	=	55
Ic	32	28	=	60
IIa	37	37	=	74

Mek presyjny
danej w odwołaniu
i wynosi 10 lat
inni dnia dzieci
to w Polji, gdzie
opracuj do szkół.
funkcji byli
inni dnia 18.19.20
marcowa,
nieka,
ówna i
171 uł. do
1.9.1920
w dniu roku
kiedy 12 uczniów
byli w szkole,
których
z podziałem
w Białymstoku
i organizacja

CENZURKA

ucz. klasy
1-ej Polskiej Szkoły Elementarnej w Białymstoku, ul. Żukowska

Postępy w kw.	I	II	III	IV	Sto- pień roczny	Podpis rodziców lub opiekunów
Sprawowanie						
Pilność						
Uwaga						
Porządek						
Religja						
Jęz. Polski						
Historja Polska						
Arytmetyka						
Geografja						
Pogadanki						
Geometria						
Fizyka						
Przyroda						
Kaligrafja						
Rysunki						
Spiew						
Roboty						

Dnia 191... r.
Na zasadzie takich postępów
Nauczyciel
Lekcje rozpoczną się
Znaczenie stopni: 5—celujące, 4—dobre, 3—dostateczne, 2—niedostateczne, 1—złe.

nauczyciele, d. d. Kamiński, H. Kamiński, oraz dwaj uczniowie
odwołani: H. Samorowski; Fryderyk; weszli, jako uczni-
cy, do szkoły polskiej i opuszcili Białystok przed ubli-
żeniami w kierunku bolszewickimi. - Opisy nad szkoły
objęła p. Jena Dwarcowa. Podlega imwaji bolszewickij-

W ciągu roku wydano rozdania loterii pomimo na zakup książek do biblioteki, oraz map polskich i sum obywatelskich. Ładzi zakupiono 140 książek.

Dnia 23 marca 1917r. szkoła rozdana zamknięta przez władze okupacyjne niemieckie, a to z powodu strachu narodził się przedmiot wprowadzeniem naukami jęz. niemieckiego do klas...

... dla nauki...
... i posad...
... nauki...
... w szkołach...
... niemieckich...
... Polak...
... p. d. Rus...
... czynna...
... jest...
... dniem...
... w...
... był...
... i...
... do d. le...
... (L...
... z ul. kra...
... do lipca...
... 4 kl...
... k...
... k...

Stowarzyszenie Lekarzy
w celu usprawnienia
na 1919/1920 roku

do tego czasu pracował w inspektoracie szkolnym, jako sekretarz. W ciągu roku szkolnym 1919/20 przy szkole istniała bezpłatna kuchnia dla dzieci, uszytych przez amerykański komitet pomocy dzieciom. Dzieciom wydawano codziennie kakao i bułki.

1920r.
Dnia 1 marca szkoła która była nieczynna: 7 klas w których, 3 osi...
... (kl. I, II, III) Chłopów 248 dziewcząt 219 razem 467.

u pomniejszych (wieloletnich) oddziałach:	I a	28	36	=	64	
	I b	31	24	=	55	
	I c	32	28	=	60	Mek p...y
	II a	37	37	=	74	dzieci w oddziale
	II b	27	20	=	47	I wyjazd 10 lat,
	III	21	45	=	66	ponieważ dwa dzieci
	IV	22	32	=	54	wzięto z Polski; gdzie
	V	2	15	=	17	mi wyjechał do robot.
	VI	12	5	=	17	W oddziale VII byli
	VII	7	6	=	13	ponieważ były 18. 19 lat.

Personal składowi: ks. prefekt Pomian, Jena Swarcowa, E. Pateinfeldowa, Z. Kuczmanowska, Maria Szadkiewiczka, Lena Szadkiewiczka, Hubert Kamiński, Józefa Prusowa i nawi. z... organ... p. d. Szadkiewiczka.

Dnia 7, 8 maja 1920r. odbyła się wyprawka VI, VII oddz. do Fykocina. Wyprawkę prowadził M. Hostenko. J. Swarcowa była drugą k... i z powrotem odbyła praco.

Dnia 15 czerwca odbyła się uroczyste zakończenie roku szkolnego i rozdanie świadectw zakończenia szkoły 12 uczniom.

W uroczystości wzięli udział pp. inspektor szkoły Sule, prezydent miasta B. Szymanski, prezes dorozn szkolny p. W. Hermanowski i inni. W przemówieniach podkreślono fakt pierwsz... klasy rodzaje uroczystości w Białymstoku, ponieważ dotychczas w naszym szkole nie odbyły się inne uroczystości w podobnym rodzaju.

Dnia 18 lipca 1920r. kierownik szkoły M. Hostenko, wraz z nauczycielkami, S. Szymanski, H. Kamiński, oraz dwaj uczniowie oddziału VI: III Sankowski, Trzaskowski, wzięli, jako reprezentację, do województwa polskiego i opuszcili Białystok przed r... innymi i w... k... - Opisy nad szkoły odbyła p. Jena Swarcowa. Podczas inwazyi k...

do Warszawy. Przewodot mierzony p. d. Chabowski
ad d. 25 czerwca do lipca 1922. w budynku szkolnym
urządzono wystawę prac uczniów z wspaniałych
szkół Białego Białostoku. Wystawę widać kurator
okr. kł. Bałt. p. J. Pytlakowski. -

Rok szkolny 1922/23.

Szkola ma 7 oddziałów. Przewod. Fr. Popielawa,
Wojciech Rudzki, Hubert Kauruski, Zena Suwara
Eryka Skrzypka, Janina Kauruska, Jadwiga
Mycielowa; kł. Sokolowski. -

23-25 maja 1923. odbyła się wycieczka 28 dzieci
do Warszawy.

24 czerwca odbyła się wystawa, która wzbudziła
wielkie zainteresowanie. Między innymi w 4 salach stały
i podświetlone były na dzień; roboty ręczne, rysunki
i roboty kolecyjne. -

Wystawa prowadzona przez samdyrektora p. H. Kamińskiego,
który z zainteresowaniem prowadzi roboty. Organizowa-
wał on kurs robot, rysunków dla nauczycielstwa
szkół państwowych. Na kurs chodziło około 20 osób. Kurs
miesiąc się w szkole. -

Wystawa robot ręcznych 24.VI 1923r.

Wystawa robot kolecyjnych 24.VI 1923r.

Rok 1923/24.

Rok ten rozpoczął wzrost przy moim kierownictwie składu personalnego. Wstąpił p. J. Swarczewski, M. Rudnicki; J. Wojciszewska; a przybyli p. R. Kłopotowski, H. Strężyński i Jadwiga Kawacka.

Składowo: 7 osób

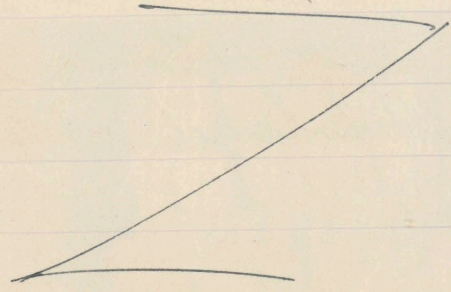
I	cht.	23	dnia	20	mar	43
II	"	20	"	21	"	41
III	"	31	"	17	"	48
IV	"	16	"	18	"	34
V	"	22	"	13	"	35
VI	"	16	"	11	"	27
VII	"	13	"	7	"	20
<hr/>						
cht. 141 dn. 107 - 248.						

Przebieg wiek dzieci w odd. I - 8 lat

"	"	II	9
"	"	III	14
"	"	IV	12
"	"	V	14
"	"	VI	15
"	"	VII	16

dnia 26, 27 stycznia 1924. Składowo 2 przedstawicieli w sali Tow. Gimnaz. „Lokot” - z okazji powstania styczniowego.

dnia 5 czerwca 1924 odbyła się wyprawka do Białejwody. Udział wzięło 60 dzieci od odd. IV do VII.

1924/25

Rok rozpoczął normalnie. Z personelu udełta p. Janina Kawacka, która powróciła z urlopu, a przybyła p. A. Szczęśliwa.

Składowo: 7 osób

I	cht.	26	dn.	13	mar	39
II	"	26	"	22	"	48
III	"	22	"	24	"	46
IV	"	22	"	21	"	43
V	"	27	"	17	"	44
VI	"	24	"	11	"	35
VII	"	20	"	20	"	40

Razem 167 " 128 " 295.

W tym roku dokonano wzrostu komasacji klas młodszych, z tego powodu składowo udełta p. Janina Kawacka z innymi odd. np. do odd. VII przydzielono dzieci z 3 odd.

Opieką szkolną rozpoczęła inżynierka p. Janina, w której roku udełta ad dn. 11000, które poszły na zakup książek do biblioteki i na pomoc naukową. Biblioteka posiada 470 tomów.

dnia 18, 19 stycznia 1925. w sali „Lokot” składowo przedstawienie, które dało rytmu 1840. Przemówienie de pro. crows na fundusze wyjeżdżających.

od 2 do 10 lipca 1925. odbyła się wyprawka do Kra. Kawa, Michaliki i Zakopyn, zorganizowana przez kierownika, który przyjechał z wyjeżdżającymi z zorganizowanymi przez siebie wyjeżdżającymi osobami dorosłymi i młodszymi.

W wyjeździe brało udział 25 dzieci i 25 osób dorosłych. Na wyjeździe był składowo 45000. subskrypcjom ad Magistratu m. Białejwody.

perki!

Rok 1925/26.

Rok szkolny rozpoczął się 1 września przy tym samym składzie
 dyrekcji kierowanej przez p. prof. K. Jankowskiego, z wyjątkiem k. prof. K. Jankowskiego, z wyjątkiem k. prof. K. Jankowskiego, z wyjątkiem k. prof. K. Jankowskiego.

Szkola została przemianowana i korekcyjna na
 miejską. W oddziale VII porzeczono 17 dziewcząt, i wobec tego klasa ta jest korekcyjna do końca roku szkolnego.

Szkola ma 7 oddziałów i 299 dzieci w tym 17 dziewcząt.

Dozrytek roku szkolnego miał dla szkoły specjalne znaczenie.
 Najbardziej m. Białogostka po otrzymaniu potrzebnych
 ciach wyodrębniła się z gmachu szkolnego przy ul.
 Pałacowej 3, własności p. Chwojki. W gmachu tym
 mieści się przywilej gminny i szkoła, która została
 skusowana.

W dniu 1 października szkoła A 1 po dłuższym czasie
 istnienia została przeniesiona do ^{ul. Białogostka 64} wspomnianego wyżej
 nowego gmachu. Skromne w tym pomieszczeniu zostały utworzone
 lepsze warunki pracy, niż dotychczas. Gmach obecnie
 składa się z 9 sal wykładowych, sali rekreacyjnej, sali
 sali obywatelskiej, pokoju naukowo-badawczego, kancelarii,
 biblioteki i pokoju na sprzęt szkolny, - korytarzy
 sali robotniczej i gabloty fryzjerskiej.

Pracownia roboty ręcznej w warsztacie szkolnym Chwałki

Handwritten text in Cyrillic script, oriented vertically along the right edge of the page.

Handwritten text in Cyrillic script at the bottom of the page.

Handwritten text in Cyrillic script at the top of the page.

Handwritten caption in Cyrillic script below the photograph.

Handwritten text in Cyrillic script at the bottom of the page.

rozprawki przedstawieniem p. H. Szachynewski.

2 lutego 1928r. szkoła uświetniła wólkę przedstawieniem w "Pałac Teatru" p. t. "Kopka kancerska"

Była to impreza na wysoki stopień artystyczny, było specjalnie kosztowne. Kosztów przedstawienia wyniosły 34 zł. Przedstawienie odbyło się 18.9.28.

Dnia 2, 3, 4 czerwca odbyła się wycieczka ^{do Warszawy} pod przewodnictwem M. Siedwicki. Klasa odwiedziła kilka A1, 5 w liczbie 34 osób.

15 czerwca 1928r. szkoła uświetniła święto adwersarjatu p. święta Myznan Religijnych i oswiecenia publicznego Gustawa Gołobucki. Zebrana w sali rekreacyjnej, drzewka świąteczne przygotowała para dziewcząt z zespołem chóralnym, i promieniowaniem podziękowań wszystkim wspaniałym. Wzięła ona udział w wólcie wzięcia na dzień, które zostały wykonane w sieni w szkole najpiękniejszą dekoracją szkolną.

28 czerwca odbyła się uroczysta otwarcie Powiatowej Wystawy Szkół Powszechnych. Prezycja wzięła udział p. Wojewoda Karol Kirsz w asyście wielu innych urzędników i zaproszonych gości. Wystawa miała się w Działku i na wprowadzając w świat dzieła wzięcia na niedzielnym, który stale podkreślał wysoki stan sztuki powiatowej i nie przynosił, że wzięcia były właśnie malarstwa na wystawie. Wystawa wzięcia w ciągu 5 dni przetrwała 2000 osób.

Zaproszenie.

KOMITET POWIATOWEJ WYSTAWY SZKÓŁ POWSZECHNYCH
MA ZASZCZYT ZAPROSIĆ

J. W. P.

NA OTWARCIE WYSTAWY,

KTÓRE ODBĘDZIE SIĘ DNIA 28-go CZERWCA B. R. O GODZ. 14
W LOKALU SZKOŁY POWSZ. № 1. PRZY UL. PALACOWEJ 3.

Za KOMITET:

- M. Jurecki, Inspektor Szkolny
- J. Kawikówna
- J. Mosiewiczówna
- M. Motoszko

Sala wystawowa na Powiatowej Wystawie Szkół Powszechnych w Działku 28.11.1928r.

Rok szkolny 1928/29

W tym roku szkolnym w szkole miały miejsce...

Sala w której odbyły się lekcje w Szkole Męskiej w Łodzi, rok szkolny 1928/29

W tym roku szkolnym w szkole miały miejsce...

W tym roku szkolnym w szkole miały miejsce...

Poświęcenie szkoły powszechnej

przy ulicy Pałacowej

W dniu wczorajszym o godz. 2 p.p. dokonano poświęcenia budynku 2 kompletowej nowej szkoły powszechnej przy ul. Pałacowej.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz miejscowych z p. Wojewodą K. Kirstem i Dowódcą garnizonu, gen. Waraksiewiczem na czele. Prócz tego obecni byli przedstawiciele skarbowości, sądownictwa, samorządu, liczne grono przedstawicieli szkolnictwa, miejscowych organizacji społecznych oraz tłumy publiczności.

Po krótkim powitaniu prezydent miasta p. Hermanowski wygłosił następujące przemówienie:

„W imieniu miasta mam zaszczyt powitać Cię Panie Wojewodo, jako reprezentanta Rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Z pośród wielu ważkich i żywotnych zadań, jakie do spełnienia mają samorządy—jednym z najważniejszych i najbardziej odpowiedzialnych wobec narodu obowiązków jest piecza i straż nad kulturą i oświatą na swoim terytorjum.

Samorząd miasta Białegostoku w poczuciu odpowiedzialności zdaje sobie jasno sprawę, że, jako miasto wojewódzkie, winno być ośrodkiem kultury na całe Województwo. To też troską reprezentacji miasta będzie przedewszystkiem umożliwienie wszystkim dzieciom w wieku szkolnym pobieranie nauki w szkołach publicznych.

Mimo wielkich trudności finansowych, mimo załamania się budżetu na obecny rok budżetowy z powodu nieotrzymania długoterminowej pożyczki inwestycyjnej miasto—świadome swoich obowiązków wobec państwowości polskiej, świadome, że Polsce polskich należy wychować Obywateli—wybudoowało sumptem 800.000 zł. i oddaje w tej uroczystej chwili do użytku budynek szkolny przy ul. Pałacowej Nr. 4, w którym umieściło dwukompletową szkołę powszechną Nr. 1, im. Juliusza Słowackiego, miejskie przedszkole o dwu grupach dla najbiedniejszych dzieci bez względu na narodowość, i miejską szkołę zawodową dokształcającą. Wyrażam przekonanie, że obywatele miasta rozumieją, iż pieniądze składane przez nich w formie podatków nie idą na marne, że obywatele miasta poprą usiłowania Zarządu miasta w kierunku podniesienia gospodarczego i kulturalnego swojego miasta, a obecni tu Przedstawiciele Władz Państwowych poprą usiłowania Samorządu i dopomoga.

Mam nadzieję, że całe społeczeństwo naszego miasta skupi się i złączy w tej pracy, a wtedy Zarząd miasta, jako reprezentacja zgodnej woli ludności, będzie mógł należycie spełnić swoje zadania.

Oddając do użyteczności powszechnej naszym najmłodszym Obywatelom tę uczelnię—chciałbym, by w niej pod kierunkiem swych duchowych kierowników, z ust tych, co przed narodem przez młodzież niosą oświaty kaganiec—młodzież nasza, od ojców swych szczęśliwsza, że w ojców swoich mowie—dusze swe kształtować może—uczyła się i wychowywała na przyszłych dobrych obywateli Państwa.

By z tej szkoły wynosiła młodzież w linii pierwszej miłość do Boga, a obok niej szlachetną miłość Kochanej Ojczyzny, dla której pęta, więzy niezłomne—dla której zjadł smakują trucizny i dla której od wieków najcięższe ofiary ponosić nas uczono.

Chciałbym, by wraz z miłością do Boga i Ojczyzny—i miłość do ludzi—współbraci swoich wyniosła wierna polskiemu hasłu bojowemu „Za wolność naszą i waszą”—aby dalej wyniosła i te cnoty—a bodaj świadomość i poczucie tych cnot, które nam Polakom przy budowie gmachu państwowego tak bardzo są potrzebne, a więc karność, poczucie praw i obowiązku, zamiłowanie porządku—a karność i posłuszeństwo przedewszystkiem.

O takiej młodzieży, z której przyszła państwa podpora wyrośnie myśląc i takiej pragnąc—w chwili uroczystego otwarcia uczelni myśl moja wylatuje poza granice naszego miasta—do Widomego Reprezentanta Naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Włodarz Nasz, Najdostojniejszy Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

Niech żyje! Dla podkreślenia ważności nastroju i uroczystości chwili komunikuję, że w imieniu Samorządu miejskiego przesyłam depesze następującej treści:

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Warszawa

W dniu 7 grudnia—w uroczystej chwili poświęcenia budynku dwukompletowej szkoły powszechnej, imieniem miasta Białegostoku Tobie Dostojny Panie Prezydencie, jako Przedstawicielowi Majestatu Najjaśniejszej

Rzeczypospolitej Polskiej składamy hołd z zapewnieniem, że pragniemy i będziemy służyć Państwu wedle naszej najlepszej woli i wedle sił naszych. Marszałek Piłsudski Warszawa

Belweder W uroczystym dniu poświęcenia budynku dwukompletowej szkoły powszechnej, imieniem miasta Białegostoku składamy hołd Wielkiemu Budowniczemu Polski i Honorowemu Obywatelowi miasta Białegostoku. Dewiza Twoja Dostojny Panie Marszałku „Wyciąg pracy” służy nam drogowskazem w pracy. Prezydent miasta Wincenty Hermanowski Prezes Rady Miejskiej: Roman Młyński

Następnie ks. dziekan Chodyko odprawił krótkie modły, dokonując poświęcenia gmachu. Po akcji poświęcenia z kolei nastąpiły okolicznościowe przemówienia-ks. dziekana Chodyki, prezesa Rady miejskiej, p. Młyńskiego, wizytatora kuratorjum okręgu warszawskiego p. Kuropatwińskiego i Inspektora szkolnego, Jureckiego. W przemówieniach przebiła nuta gorącego patriotyzmu, wskazywanie doniosłości i oświaty, a tem samem podniesienie kultury duchowej i materialnej ogółu narodu co przyczyni się do umocnienia i utrwalenia Jego bytu niepodległego.

Uzupełnienie sprawozdania.

Uzupełniając sprawozdanie z dnia 9 bm. o poświęceniu szkoły powszechnej im. Słowackiego podajemy, że na imię Prezydenta Miasta nadeszła z Warszawy następująca depesza: W imieniu Ministerstwa Wyzn. Rel. wizytator szkół powszechnych, i Ośw. Publ. przesyłam życzenia rozwoju „Z ramienna Kuratorjum wzięli udział w uroczystości p. Gadamski, wizytator szkół średnich i p. Kuropatwiński, wizytator szkół powszechnych.

Lusia 8 grudnia 1928 roku odbyło się uroczyste poświęcenie nowego budynku szkolnego i oddanie go przez Samorząd m. Białegostoku do użytku władz szkolnych.

W uroczystym akcie poświęcenia wzięli udział Przedstawiciele władz szkolnych, wojewódzka, samorządowych, ogólnokrajowych i rodzime dwieci:

- Wojewoda Białegostki Karol Kirstem
Prezydent miasta Wincenty Hermanowski
Prezes Rady Miejskiej Roman Młyński
Wiceprezydent miasta Józef Jurecki
Samorządowa Komisja Edukacyjna: Stanisław Jurecki, Józef Jurecki, Józef Jurecki
Władze państwowe: Marszałek Piłsudski, Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Piłsudski, Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Piłsudski

- 28 -

ZAPROSZENIE

NINIEJSZYM ZAPRASZAMY JWPANA NA

UROCZYSTE POŚWIĘCENIE

NOWEGO BUDYNKU SZKOŁY Powszechnej
w Białymstoku przy ul. Pałacowej,
które odbędzie się w sobotę dn. 8 gru-
dnia 1928 r. o godz. 14.

ROMAN MLYŃSKI
PREZES RADY MIEJSKIEJ.

WINCENTY HERMANOWSKI
PREZYDENT MIASTA.

ZAPROSZENIE

Z OKAZJI POŚWIĘCENIA NOWEGO BUDYNKU
SZKOŁY Powszechnej w Białymstoku przy
ul. Pałacowej

odbędzie się

w sobotę dnia 8 grudnia 1928 r. o godz. 17
w Resursie Obywatelskiej

PRZYJĘCIE

na które mają zaszczyt JWPANA zaprosić
w imieniu miasta Białegostoku.

ROMAN MLYŃSKI
PREZES RADY MIEJSKIEJ.

WINCENTY HERMANOWSKI
PREZYDENT MIASTA.

Opis szkoły

W chwili obecnej tj. w grudniu 1928. szkoła składa się z
16 sal wykładowych wymiaru 7m x 6 x 3.65, z tych 13 zajęte
29 prac oddział, 1 sala roboty ręcznych, 1 sala sportowa, i 1 wykładnia
chmurowi na mieszkanie kierownika. W aneksach umieszczone
nabryski, oraz mieszkania uczniów, kuchnia centralnego żywe-
wienia, skład węgla. Ponadto w sali posiedzeń, na wykład-
nieniu również jest sala gimnastyczna i pracownia fizyko-
chemiczna.

- 29 -
Dnia 12 grudnia szkoła otrzymała nazwę, uhonorowaną przez Komisję
Krajową okr. Białegostok: „Ziemia klasyczna polska szkoła
pamięć imienia Juliusza Słowackiego” w Białymstoku
Dnia 23, 24 bieżącego odbyło się przedstawienie szkolne, udzieleno
2 plakaty: „Kryzysa wyrodzenia”, „Chwałotka”, powstanie w
przedstawieniu brat wariat chór pod kierownictwem p. Cha-
lynowskiego

Konkurs z 3, 4 maja w okazji Obchodu 30-tych rocznic
wielkiej wojny „Swoje są, swoje są wieki wtedy” Jerzym Szyrowskim
oraz „Jest to cnota nad cnotami, brygada jest nad resztą”
Zdzisławski. Tytuł i przedstawienie przesłano na konkursy
szkolne.

Dnia 7 czerwca do 12 odbyło się wyjazdowe wycieczki
do Poznania na Pamiątkę Wojny Krajowej, w wyjeździe
brat wariat 30 oktopisów. Na wycieczkę wyjechało wycieczki
z wyjątkami szkołami w Białegostoku i powiatu, wycieczki
292 osób. Wycieczki wycieczki prowadził kierownik szkoły
M. Kozłowski. Wycieczka ta przetrwała wiodące wycieczki
na wycieczki szkolne.

Organizacja dzieci. Kuchnia przyjęcia z pomocą chmurowi
i bratnim dziećmi, kierownictwo szkoły wycieczki z udziałem
szkolnym d. 2. Białegostok organizowała organizację dzieci.

(2) 30 dzieci otrzymało cukierki wycieczki od d. 11. III. 1929.
szkolne mleka i 100 gr. chleba każdego dziecka. Ponadto
przeżytki 30 dzieci dniem kompletnym z udziałem szkolnym
organizacji prowadzono d. 25 czerwca. Szkolni na organizację
szkolną otrzymała z Komisji Krajowej „Przystąpił”
w Białymstoku. - Na cel sekcji organizacji przy wspomnianym
dzieci stał kierownik szkoły M. Kozłowski.

Wypisywanie podopiecznych. Z sum otrzymanych z
konkursu „Tygodnik Słowacki” oraz z części innych konkursów
szkolnych uczniowskich zakupiono 40 podopiecznych, które
rosły wycieczki. wiodące wycieczki dzieci.

p. Józefa Galasiewicza komisarz i kilkumiesięcznych
uroczach, bez przerw w następnym. Z powodu ostrej
zimnej nauki i szkoleń często zapadło na zdrowie.

W ciągu roku szkolnym nie ułożył w ten sposób stracono.
161 dni razem wprost nauki. Takie wyniki
uroczach i nauki i innymi wyjazdami na prace
wychowawczy w szkole, w tym czasie w szkole IV i V b.

Fotografie z r. 1928/29.

7 VI 1929.

Uroczystość VII oddziału 1929r.

Uroczystość przed odejściem na staż na wyjeździe
do Poznania na pierwsze tygodnie krajowy
Wyjazd na P.M.K. objazd młodzi wprost do wsi -
Guzdowa i okolice. Ponad 350 dzieci wyjechało. Wyjazd wyje-
żdżawca na ty wyjeździe G. W. W. -
Kierownikiem całej wyjeździe był M. Motorko,
Wyjeździe trwało 4 dni.

Uroczystości dzieci.

Uroczystość podczas świątowania

Wydawanie śniadani przy dyktando i muzyce
z opieki szkolnej.

Stowarzyszenie m. Białystok zorganizo-
wało wyprawę „dwurynną”. Wyprawa od maja
1930. odbyła się IV, V pracując na przynajmniej 40
40 wyprawach.

Dnia 26 maja 1930 r. z okazji „Tygodnia Świątecznego”
organizacja była wielką zabawą dla wszystkich dzieci
z okazji powstania w łodzi m. Białystok „Zwrotnicy”

Po zakończeniu zabawy i powrotu, młodzież wróciła do
miejsc wycieczek i kempingów, defilując przed p. M. Białystok
na dziedzińcu przystanku. Dzień ten wolny był od
zwykłych obowiązków.

Wycieczka. Dnia 14 czerwca do dnia 21 czerwca 1930 r.
odbyła się wycieczka 15 osobami kl. VII do Krakowa -
Mielnika i Zakopanego. Wycieczka była bardzo udaną
wskazywano wycieczki fotograficzne z kl. VII, A 5. razem 50 osób
Cała wycieczka prowadzona była przez kierownika
z kl. VII, A 5. Działalność w czasie wycieczki do-
prowadzono. Wycieczka odbyła się na terenach nieznanych
wraz z nimi. W czasie wycieczki wycieczki po Łodzi. na szczyt
Wzniesienie wycieczki od 15 do 25 r. dnia wycieczki była
fundusze opłat wycieczki (3000) i z subwencją wycieczki.
Dnia m. Białystok (2500) Ponadto przewidziano był na
wycieczki wycieczki wycieczki (1300) i z funduszem
(3000) prowadzonych przez kierownika kl. VII.

Wycieczka wycieczki w Zakopanem - Dolina
Koscieliska nad Surochem

Crany Skały nad Morskim Okiem

w Krakowie

w Dolinie Koscieliskiej

Rok szkolny 1930/31r.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 1 września. Organizacja nowych wstąpiło 13 addyktów, a mianowicie:

Ia	z brzoj dwoi	54	IIIb	z brzoj dwoi	54
Ib	"	52	IVa	"	47
Ic	"	51	IVb	"	46
IIa	"	52	V	"	46
IIb	"	54	VI	"	33
IIc	"	52	VII	"	27
IIIa	"	52	Razem		620 dzieci

Personel naukowy szkoły składa się z następujących osób:

1. M. Motowka - kierownik - 6 god. dyg.	9. B. Lysmenskówna - 30 god. dyg.
2. K. Tad. Leonard profekt - 14 "	10. B. Klepacki - 28 "
3. M. Biżubowa katechizka - 12 "	11. Z. Soburnińska - 29 "
4. Z. Sleinfeldowa naucz. - 28 "	12. K. Jamurko - 6 "
5. R. Matyrewski " - 29 "	13. M. Janicka - 29 "
6. J. Motowka " - 28 "	14. L. Czepielow - 29 "
7. M. Motowka " - 28 "	
8. F. Lemiś " - 28 "	

Nauka odbywa się przed potudniem z wyjątkiem addyktów Ia i Ic, które rozpoczynają naukę o godz. 11¹⁵ do 14¹⁵.

Jedną z sal szkolnych na parkane wzdłuż roztatu na ~~placu~~ dla dzieci uposiedzonych, która Nr. 17 składa się z jednej klasy i prowadzona jest przez nauczycielkę p. M. Staruchę. Umowy w personelu nauczycielskim były następujące: p. M. Motowka na wic p. M. Janicka i p. M. Forkowska do szkoły Nr. 13 p. Słeci na kierownictwo i p. Antoniewiczówna na nauczycielkę.

Na ich miejsce przybyli p. Biżubowa katechizka, p. Maria Janicka i p. Leonard Czepielow (prototyp). Na skutek koleżeńskich nalegań pułkownika i natychmiastowej interwencji ^{kierownika} pułkownika uposiedzonego roztat plac

przed szkołą, a mianowicie według budżetu unghono trawu te od strony chadnika wysadzony krowami słonecznicami i ziemniakami. Zduszenie również parkan nowy i nowy budżet szkoły z budżetem pułkownika m. Białostoku. Część broszka szkolna została addyktami parkanami ulm unghoni tam krowu ta.

Dnia 3 października rozpoczęto prace nad wykonaniem sali gimnastycznej i pracowni fizjono-chemicznej. Prace wykonują firma Goldpart w sumy zł. 3.8.000. Według ramowej umowy z wyjątkiem nakładów projektu wykonano one były w ciągu 2 lat t.j. potowa w 1931r. i druga potowa w 1932r.

Boisko szkolne zostało również i przykryte do potrzeb cieżni uczniowskiej. Prace nad uposażeniem boiska prowadzi p. Klepacki naucz. gimnastyki wraz z uczniem odd. V-VI-VII. Dn. 15 grudnia otwarta została szingawka przy szkole dnia 26 stycznia 1931r. arenowany roztat naukowy szkoły p. R. Matyrewski za nadzorcą popedziwie w Kani Łecy-pomocy dr. P. N. S. Pann. W związku z tem w d. 28. I. p. inspektor racoierstwa w ogymnastyce szkolnych, aż do chwili inkamincji pracy w ogymnie.

W ciągu m. stycznia rozdano dzieciom broszki i p. w. w. i 3 komplety ubrań uczniowskich z nożem. Firma Uprski zbudował "Brygady"

Dnia 27 stycznia 1931r. wyrażono do red. "Dziennika Białostockiego" nr. 140 (zob. oherdnicia i t.) rebranych przez młodzież szkolną na łodzi prowadzący "odpowiedzi Trensramissowi."

Dnia 10 marca ramkunka została szingawka, która dała dochodu ^{brak} 183 zł 80 gr.

Dnia 29. III. 1931r. odbył się sejmik delegatów Pansatunso Kurucelko d. O. P. P. - dla radców dzieci. -

25. IV. Wyrażono 15 drzewek w ogymnie przy broszce od strony ul. Pansatunso i szingawki.

Na międzyprzekładkach ramkunka Białostockich, nastąpiły

na tone Lwowskim naszej szkoły, reprezentacja
naszej szkoły wystąpiła 11c miżo: dyplom honorowy.

Wychowanie fizyczne prowadzi p. B. Kłpaci,
który jest jednocześnie instruktorem pływackim W.F.

Na widny na koszku ^{indywidualnie} wstąpił wydział
do polki Koszykowskiej. W dniach 15 i 16 maja
odbyło się święto gimnazjum, w którym wzięli udział
młodzieńcy szkół powiatowych. Z każdej szkoły grupę
stało 16 dzieci skomponowaną przez artystów
na scenie miejskiej. Chór i chórzystki
prowadził p. B. Kłpaci nauczyciel tej szkoły, chó-
rem i chórzystkami p. B. Ochrowska nauczycielka
szkoły A. 3. Chórem przygodały się wszystkie
szkoły: przedstawicielstwa, wojska i społeczeństwa.

Iskrzyżos na terenie szkoły W. Brniżyma starosta
przebrał obywateli i z pomocą ubogich
wzrost brniżymy i reorganizacji, która wkrótce będzie
prawdopodobnie na początku przyszłego roku szkolnego.

Dnia 3 czerwca odbyło się "święto dzieci" w szkole wzięli udział
w tym święcie. Dzień był wolny od nauki, wzięli udział
szkół wzięli i nauczycielstwo wzięli się do zabaw i kam-
panii, kilka godzin na zabawach. Z powodzeniem informowany był
obchodem (na przesłaniu obrotu kolameta), który wzięli się
przez miasto na dziedzińcu Wyższej Szkoły. Wzięli udział w
wzięli, przede wszystkim szkoła wystąpiła z wziętym pomysłem,
a więc były szkoły, w których dzieci wzięli udział wzięli koło-
we i papieru, imię mamy wzięli wzięli wzięli, z chęcią wzięli
i t. p. Nasza szkoła wystąpiła wzięli wzięli gimnazjum.

Do dni ubrań na dziedzińcu wyższej szkoły wzięli
p. Wzięli Wzięli Wzięli wzięli wzięli wzięli wzięli
Wzięli. Wzięli wzięli wzięli, które wzięli wzięli wzięli,
przebieg wzięli wzięli wzięli i wzięli wzięli wzięli
pod kierunkiem p. F. Wzięli wzięli wzięli wzięli wzięli
wzięli wzięli wzięli i wzięli wzięli wzięli.

Święto Dziecka
dnia
3 czerwca 1931.

Dzieci zebrane na
dziedzińcu Wyższej
Szkoły wzięli
przed głównym
gmachem b. patra
Armijskiej.

Na pierwszym planie z transparentem wzięli wzięli wzięli im.
J. Wzięli, obok z lewej strony wzięli kierownik szkoły M. Wzięli

Zabawy i gry
w lesie w dniu
"Święta Dziecka"

Obok: Grono Nauczycielskiej
szkoły w dniu "Święta
Dziecka" wzięli

Przy końcu czerwca 1931 r. zostało wykonana jedynopiętrowa przybudówka, w której pomieszczeniu jest sala gimnastyczna na piętrze i pracownia fizyko-chemiczna. Poniżej fotografie przedstawiają wliczony do wyglądu budynku szkolnego

Szkola od strony ul. Patacowej.

Widok szkoły od strony podwórka świątecznego.

Sroda 22 października 1930 r.

Odpowiedź Treviranusowi

Grono nauczycielskie szkoły powszechnej im. Juliana Słowackiego w Białymstoku złożyło w red. „Dziennika Białostockiego” na budowy łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi” 20 złotych — i wzywa szkołę powszechną Nr. 5 do przedłużenia łańcucha składkowego.

27.1.1931 r.

Oddział	VII	zł.	20.00
"	VII	"	20.00
"	V	"	20.00
"	IVa	"	15.00
"	IVb	"	15.00
"	IIIa	"	15.00
"	IIIb	"	15.00
"	II a, b, c	"	20.00

Razem zł. 140.00

Na łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi” szkoła otrzymała 140 zł. (zob. extendycja st. 44)

27.1.1931 r. *Inhustonko*

Wychowanie fizyczne

Uczniowie oddziału VI, VII pod kierunkiem p. Klepackiego przystąpili do nauki jazdy na nartach. W pracowni robót ręcznych zrobili wózek do nart z wysokością 24 cm nart.

Na terenie szkoły jest do nauki dość chybnie przez młodzież prowadzony.

Stwierdzono ogólnie była w dobrym ciągu.

Grupa lekcyjna gimnastyki na lodzie. 1. III 1932r.
x Nauczyciel gimnastyki p. B. Klepacki

Skolna drużyna narciarska 28. II 1932r

W dniu 8 czerwca 1932r. klub wstał w sprawie sportowej wszystkich szkół m. Białogostoku. Drugim sportem wszystkich szkół było prowadzenie przez kierownika szkoły nr 1 p. B. Klepackiego.

Rozprawa o sportu w d. 8. VI 1932r. na czele p. Klepacki i szkoły nr 1. Na trybunie: 1) prezydent m. B. Hermanson 2) Karol Grudki, J. Mierkowski 3) kierownik szkoły nr 1, A. Lutoski

Mez piłki nożnej podczas sportu szkolnego między drużyną szkoły nr 1 a drużyną szkoły nr 1 na korycie szkoły

Grupa uczniów oddziału VI, VII w dniu 3. V 1932r. do Gródka pod kierunkiem p. Klepackiego i S. Świątko

Praca społeczna naronyckiej. Praca ma w roku 1931 naronyckiej komisji organizacyjnej w tym tygodniowym numerze dnia 15 października 1931r. kierownik stary Michał Chłobko prawnik, młodszy poradca Mirosław Chłobko na stanowisku Mychajła Benczelowskiego i sekretarz Kukuratko-Winsztajn Mayszchakow. Ponadto w dalszym ciągu praca w instytucjach w których organizacja dawniej pracowała: Miejski Komitet W.F.P.W. "Fajstau", Rada Robotnicza (później komitet 1929/30r.).

P. Bohdan Kłepacki pracuje w Słobon i Zw. Lejzonistow om w Zarządzie dystryktu L.P.M.

Od d. 5 kwietnia 1932r. - 18. IV 32r. z sali szkolnej miało być na internet dla kierowników szkół powiat. Złotonoży, który w tym czasie byli na "kursie dla kierowników szkół"

Skępi powołane dla kierowników przeprowadzi w sprawie szkoleń następujący naronyckie: pp. E. Scheinfeld - jęz. niemieckiego w VII odd. p. J. Łobzdziowska jęz. polskiego w odd. VII p. F. Ziemiański - historii w III; A. Warkocki - wozu z rachunków w VI odd.

W okresie od d. 25. II do 11 marca 1932r. wyznaczono szkołę p. Dyrektor Mirosław Jurecki.

Ważnym czynnikiem braku roku szkolnego 1931/32, należy podać, że warunki pracy w jakich się odbyło zrealizowanie. Przewidywano na jeden klasowy wypadek 50 dni. W ciągu roku naronyckie uproszczeni razem 195 dni szkolnych na ogólny koszt 213 dni szk.

W tym czasie cały rok pracowało siedem naronyckich przewodniczących. W tym czasie zmieniony personel nauczycieli byłby wyjątkowo duże, bo aż 8 osób zmienić się w miarę czasu: wstąpił pp. ko. Leawald, M. Dziwickowa, Z. Cyprielow, Gorman, Z. Struminista, B. Eysmondówna (na roczny urlop) W. Leuszkówna, H. Strabawka. Wyłączyli: W. Leuszkówna, A. Warkocki, H. Strabawka, M. Barchan, J. Łobzdziowska, W. Kudelki, ks. Radziwon, Z. Kłepacki.

W Kudelki przybył do klasy 8. I. 1932r. i dyktował teksty p. Leuszkówna.

1932/33 rok szkolny.

Rok szkolny rozpoczął się dnia 1 września 1932r. urzędowo nakazem w kosciach parafijnych.

Zorganizowano 17 oddziałów, ogólny koszt 832.

Table with 2 columns: oddział (Ia, Ib, Id, IIa, IIb, IIc, IIIa, IIIb, IVa, IVb, IVc, Va, Vb, VI, VII) and koszt (47, 47, 50, 52, 48, 51, 53, 54, 47, 48, 47, 49, 46, 50, 46). Total: Razem 17 odd. 832 dzieci.

Do oddziału VII przydzielono zastępcę rektora 8:10. Wzrostem tych siedmiu odd. zastępcy zlikwidowane. w wydziale wycieczkowych i małej liczby uczniów.

Personel naronycki na pierwszy rok szkolny składał się z następujących osób:

- 1. M. Chłobko - 8-god. dyktowania P. M. Janiska z powodu choroby nie wyszła do szkoły, ona jej miejsce zastępowała młoda p. Czesław Szewcuk od d. 3. X. 1932r.
2. ks. A. Radziwon 14 " "
3. J. Chłobkiewicz (kierownik) 20 " "
4. K. Jarmosko 7 " "
5. B. Kłepacki 25 " "
6. J. Zimmerman 10 " "
7. W. Lipiński 30 " "
8. J. Łobzdziowska 30 " "
9. J. Chłobkówna 30 " "
10. W. Miodrianowicz 30 " "
11. F. Ziemiański 30 " "
12. B. Romankanowa 30 " "
13. E. Scheinfeldowa 30 " "
14. A. Warkocki 30 " "
15. M. Janiska 30 " "

1933/34 rok szkolny

Rok szkolny rozpoczyna się 21 sierpnia 1933r.

Zorganizowanych zostało 18 oddziałów równoległych o liczbie dzieci 904, a mianowicie:

oddział I a	50 dzieci	oddział II a	54 dzieci
" I b	50 "	" II b	53 "
" I c	50 "	" II c	54 "
" II a	49 "	" III a	47 "
" II b	49 "	" III b	45 "
" II c	51 "	" III c	46 "
" II d	49 "	" III d	54 "
" III a	53 "	" III e	51 "
" III b	54 "		
" III c	51 "		
		Razem 18 oddziałów 910 dzieci	

Do oddziału III przydzieleni zostali chłopcy z klasy A w liceum 24.

Personel nauczycielski składa się z następujących osób:

1. M. Motwoko - kierownik	10. J. Łodyżkowska - powiat W.K.N.
2. K. A. Radziwoz - prefekt	11. W. Lipiński " W.K.N.
3. St. Czajniśka - katechetka	12. H. Szwedowski " W.K.N.
4. K. Janusko - kierownik Cent. Prac. Fryzjersko-Chemicy	13. H. Straziński " W.K.N.
	14. F. Ziemiański
5. B. Klepański - inspektor wych. fiz.	15. C. Świerczek - kontraktowy
6. M. Młodkiewiczowski	16. M. Wagner
7. E. Szeinfeldowa	17. J. Zimmerman - psycholog, na 10g. z Państ. Gimnazjum im. król. Augusty
8. J. Motkowska	18. W. Kotłowski - brygadz. praktykant
9. E. Gorska	

Na początku roku szkolnego zostało pierwszym raz od lat otrzymane mierną całkowitą kompletność personelu nauczycielskiego i od razu przystąpiono do normalnie organizowanej pracy. W oddziałach I, II, III zaczęto realizować nowe programy.

Dnia 16 października 1933r. została otwarta sala geograficzna po raz pierwszy z inicjatywą kierownika szkoły i przy czynnej współpracy p. Lenona Szwedowskiego nauki geografii i geografii przemysłowej z początkiem roku szkolnego i rozpoczęcia.

1933

DYPLOM

Prezesa Komitetu Dyplomatycznego Towarzystwa Nauczycieli Narodowych

stwierdzam, że Lemio Klepański Państw. Zakł. Fizjoter. i Fizjoter. Państw. 1933

specjalist. obronki obywatelskiej.

Warszawa dn. 13 września 1933r.

PREZES: *[Signature]*

SEKRETARZ: *[Signature]*

II RATA

III RATA

IV RATA

V RATA

VI RATA

I RATA UISZCZONO

[Signature]

1933

Sala geograficzna otwarta 16 października 1933r.

cała grupa nauczycielska, raz w d. 10 X 1933r. do albumu pamiątkowego dla p. inspektora szkolnego.

Dnia 16 października 1933r. została obrona tała geogra
ficzna po rozprawach z inicjatywą kierownika szkoły i przy
współpracy p. Lenona Drobowskiego nauki przyrodz. i geogra
fii przewidzianych z początkiem roku szkolnego z przyszłości.

przebieg
wiosna
uczestnicy
został
uczestniczący
niektórzy
zwrócić
z wyjątkami
wobec
szkoły
uczniacy

1933

DYPLOM

Komitet Dyplomatyczny Towarzystwa Narodowej
Szkoły, że L. m.io Kłosa i J. P. S. Kłosa
spełnił obowiązki dyplomatyczne.

Przyjęto dnia 15 września 1933r.

I RATA UISZCZONO

PREZES:
SEKRETARZ:

Nr 001746

1933

II RATA	III RATA	IV RATA	V RATA	VI RATA
---------	----------	---------	--------	---------

Jedynym Dyplomem Towarzystwa Narodowej Szkoły
przyznany został
" "

cała grupa naukowców. w dniu 10.10.1933r. do albumu
pamiątkowego dla p. inspektora szkolnego.

Dnia 16 października 1933r. zebrała się rada gminy
szkolna po raz pierwszy z inicjatywą kierownika szkoły; przy
wzajemnej współpracy p. Lenona Dworkowskiego nauki przyrodz. i geogra-
fii przewidzianych w rozporządzeniu roku szkolnego z 1932/33.

Dobrych rezultatów kont. uzyskano sali wspaniałym i epizodycznym
wyprzed. 2000 zł. (Kozłowski) Według równie rozbud. podjęt;
do c. i. i. i. przyrody i. i. i. W pokoju dyrektora urządzono
z akwarium z rybkami.

Dnia 15 października 1933r. w sali szkolnej odbył się uroczysty
poranek z okazji 25 lecia pracy pedagogicznej Inspektora Szkolnego
p. Mieczysława Juruckiego. Przybyło około 300 osób nauczycieli
z miasta i powiatu, przedstawiciele samorządu, Rada Szkolna; ^{przewodniczący}
dyrektora szkoły średniej i innych gości. W piątce uroczystości
sali chór nauczycielski z towarzyszeniem orkiestry odgrywał
kilka utworów, pozem wygłoszono jubileuszowe albumy z zdjęciami
z życia szkoły z wspomnień o szkole przesz. w mieście; powiecie.

W skład komitetu jubileuszowego z powiad. grom. nauca. szkoły
weszli: M. Kozłowski kierownik szkoły jako przewodniczący
komitetu i p. Mieczysław Lipiński skarbnik komitetu.

Chór grom. nauczycielskiego. Zdjęcie z d. 10 X 1933r. do albumu
pamiątkowego dla p. inspektora szkolnego.

Grodzki Komitet Obywatelski
Pożyczki Narodowej
w Białymstoku

58500

Mali konstruktorzy na konkursie

W dobie „rozbrojenia” każde państwo dąży do uświadomienia swego społeczeństwa o doniosłości lotnictwa, jego zadań w przyszłej wojnie, a jednocześnie wydaje się coraz większe sumy na rozbudowę swojej floty powietrznej. I słusznie, bo tylko z silnymi dzisiaj liczą się, a silne lotnictwo w wielkiej mierze świadczy o potęgę danego państwa. Społeczeństwo — masa różnorodna, różnie na tę sprawę patrzy i nią się zajmuje. Najbardziej pozytywnie ustosunkowuje się do lotnictwa młodzież szkolna. Na widok samolotu, mali, może przyszli bohaterzy przestworzy, emocjonują się. To też nie dziw, że z całym poświęceniem się pracują w tej dziedzinie.

Przy każdej szkole powszechnej istnieje Koło Szkolne LOPP. Zadaniem takiego koła jest nie tylko zbierać składki, ale pokazać rzeczywistość dzisiejszą, jej grozę i powagę w granicach możliwie przy-

stępnych umysłom dziecka. Dziecko, z natury swej aktywne, mniej lubi słuchać, a więcej widzieć i coś czynić. Popęd ten wykorzystano, i urządzono kurs modelarstwa lotniczego przy szkole powszechnej Nr. 1 w Białymstoku. Dwudziestu czterech małych zapaleńców pracowało w godzinach pozaszkolnych, przez szereg miesięcy pod fachowym kierownictwem nauczycieli robót. Zapał do pracy nie ustawał ani na chwilę, a wyniki tego czynu były dodatnie.

Dnia 13 maja urządzono konkurs międzyszkolny latających modeli samolotów. Z przyznanych 6 nagród Szkoła Nr. 1 otrzymała 1-szą, 3-cią, 4-tą i 5-tą, 2-gą nagrodę otrzymała Szkoła Nr. 11, a 6-tą Rzemieślnicza Szkoła Żydowska. Rozdane uroczystie w dniu 20.V br. na dziedzińcu wojewódzkim nagrody będą bodźcem do dalszych prac w tym kierunku. Wspólną fotografią zakończono uroczystość.

Wzmianka w „Dzienniku Białostockim”

W dn. 12.1.1934. uroczystie uświetniono w Głuchym

21 odbyli wycofki do Gruchna pod kierownictwem p. B. Klepańskiego.

Dnia 15 czerwca odbyło się uroczyste ukończenie roku szkolnego i uroczyste świąteczne ukończenie 46 obywateli w obecności całej szkoły i rodziców. Prezentami do absolwentów wystąpił kierownik szkoły. Chwila, w której każdy z uczniów uroczystość swymi produktami uroczystości. Podziękowania w imieniu uczniów P. Sawczaka: -

Dnia 16 czerwca 17 uczniów-absolwentów wyjechało na wycofki do Wargany pod kierownictwem p. W. Tachyńskiego.

Ukończony rok szkolny realizat w jego roku do powołań, namów w wynikach naukowym, fizycznym i wychowawczym o czym mówią odwołanie sprawozdania roczne wystawione do Inspektora Szk. Nie było również wielkich zmian personalnych, co również świadczyło na korzyść szkoły.

27 maja 1934. kierownik szkoły A. Bostacki wybrał wakat do 3. kadencji

Andrzej Sierżak.

Dnia 24-go lutego 1934 r.

NASZA GAZETKA

Drodzy czytelnicy!

Wypuszczając na światło dzienne pierwszy numer „NASZEJ GAZETKI” poczuwamy się do obowiązku skreślenia kilku słów na wstępie.

Już od dłuższego czasu zauważyliśmy brak na terenie naszej szkoły własnej gazetki, która mogłaby dzielić się wiadomościami i wrażeniami w szkole. To też zaproponowaliśmy drukowanie własnego piśmienia pod nazwą „Nasza Gazetka” I udało nam się to urzeczywistnić. Wychodzi pierwszy numer „Naszej Gazetki”. Jest on teraz bardzo miniaturowy, ubrany w ubogą szatę, ale przyszłe numery będą napewno bogatsze. „Nasza Gazetka” ma 3 duże strony. Umieszczamy tam artykuły naukowe, wiadomości z Polski i ze świata, dział literacki, coś ze sportu, humor i rozrywki umysłowe. „Nasza Gazetka” chce, ażeby wszyscy czytelnicy również do niej pisali i wzywa Was do pracy!

Jakie przysługi odda Wam, drodzy czytelnicy, „Nasza Gazetka” sami się przekonacie, a że odda, nie wątpimy. I choć niewprawne dłonie wzięły się do pracy w tym kierunku, wierzymy, że „Nasza Gazetka” znajdzie wśród Was drodzy czytelnicy poparcie.

Redakcja.

Wicher.

Wyje wicher wyje, po polu, po lesie,
Białe płatki śniegu gdzieś z obłoków niesie.

Owiał śniegiem te drzewa i ziemię
tą czarną,

Te pola kędy rolnik wiosną sieje ziarno.

Wiewiórka, co tak zwinnie skakała
po drzewie,

Siedzi teraz w swej dziupli, nic
o świecie nie wie.

Bo choć ma dobre futro, o zimno
nie stoi,

Jednak gdy wicher zawyje i ona się boi.

Janusz Szrednicki.

Mali

W dob
państwo
swego spo
lotnictwa,
wojnie, a
coraz więk
swojej floty
bo tylko z
a silne lotn
świadczy
stwa. Spo
norodna, rd
trzy i nią s
pozytywnie
lotnictwa m
dok samolo
bohaterzy p
się. To też
pc. więzieni
dziedzinie.

Przy każ
istnieje Koł
niem takiego
zbierać skła
czywistość
powagę w g

Samolot zc

nie taki iak ter

ny s

1911

świa

pew

osia

i W

awj

pol

się

ply

zn

Pol

skł

Marszałek Józef Piłsudski.

Józef Piłsudski urodził się w 1867 r. w Żuławie pod Wilnem. Ojciec jego brał czynny udział w powstaniu styczniowym. W 1887 roku za pracę konspiracyjną został wysłany na 5 lat do Syberji wschodniej. Po powrocie z Syberji w 1894 r. objął redakcję „Robotnika” — pisma patriotycznego. Po wydaniu 35-ciu numerów „Robotnika”, drukarnia została wykryta, a Piłsudski osadzony w X pawilonie cytadeli warszawskiej. W 1901 r. Wódz ucieka z więzienia i przyjeżdża do Krakowa. Tu organizuje związek Strzelecki.

Kiedy wybuchła wojna światowa Józef Piłsudski 6 sierpnia 1914 r., na czele kompanji kadrowej wkro-

czył do Królestwa i zajął opuszczony przez Rosjan pas pograniczny. Zaczął też tworzyć niezależne od Legionów tajne wojsko niepodległościowe P. O. W. (Polską Organizację Wojskową). 20 lipca 1917 r. został przez władze niemieckie uwięziony i osadzony w Magdeburgu. Ponieważ w 1918 r. Niemcy przegrali wojnę, Józef Piłsudski został wypuszczony na wolność i przyjechał do Warszawy dnia 10 listopada 1918 r.

Wielki ten wódz jest dla nas przykładem. Więc krzyknijmy jednogłośnie: „Niech żyje Marszałek Józef Piłsudski, Wódz naszego narodu”!!!

J. Bujno.

Jak powstała „Nasza Gazetka”.

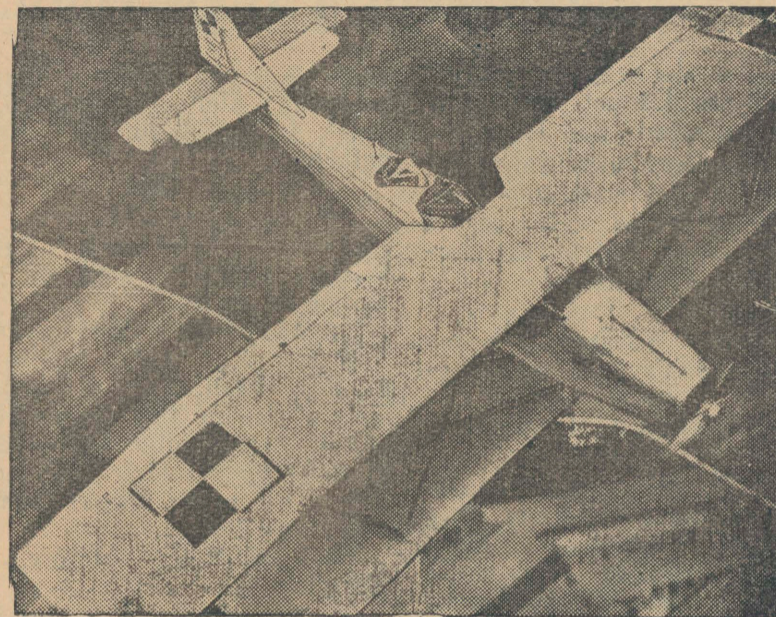
Dawno już myśleliśmy o założeniu własnego pisma na terenie naszej szkoły. Jednakże nie wypowiedzieliśmy naszych planów jawnie, obawiając się, że będą odrzucone. Ale po świętach Bożego Narodzenia zabraliśmy się tak gorliwie do pracy, że przez cały niemal miesiąc snuliśmy plany, nie przystępując do czynu. Wreszcie zamiary swoje wyjawiliśmy p. Ziemianowi, który jest opiekunem naszego pisemka. Pan Ziemian nie miał naturalnie nic przeciwko temu.

Zrobiliśmy zebranie, na którym wybrano zarząd, w skład którego weszli: kol. Janusz Srzednicki, Czesław Kucharski, Jerzy Bujno, Tadeusz Rudnicki, Wiesław Urbań-

czyk i I. Zbar.

Teraz przystąpiono do obioru nazwy pisemka. Jedni dali projekt, by nazywało się ono „Echo korytarzy szkolnych”. Ale p. Ziemian odrzucił tę nazwę, twierdząc, że jest szorstka. Wreszcie stanęło na tem, że pisemko otrzymało tytuł: „Nasza Gazetka”, ze względu na format w jakim będzie wychodzić. Tak się zakończyło pierwsze zebranie. W lutym wyszła „Nasza Gazetka” ścienna w bardzo małym formacie. Ale nie zrażajcie się tem Drodzy Czytelnicy, popierajcie „Naszą Gazetkę” i piszcie do niej. Więc śmiało do pracy.

Redakcja.

Chalange w 1934 r.

Napewno niejednen z was wie, co to jest Chalange. Jest to rajd międzynarodowy samolotów. Chalange'ów było już cztery.

W roku 1929, 1930, 1931 i 1932. W roku 1931 powiedziano, że urządzenie Chalange'u co roku pochłania dużo trudności, więc postanowiono urządzić go co dwa lata. Jednak następny Chalange odbył się w roku 1932. Zwyciężyli wtenczas Polacy: ś.p. Żwirko i Wigura. Jest już tak postanowione, że to państwo, które zdobędzie puchar, urządza następny Chalange. Ponieważ Żwirko i Wigura zdobyli puchar, zawody odbędą się w Polsce.

Trasa lotu będzie następująca: Warszawa, Królewiec, Berlin, Kolonja Bruksela, Paryż, Bordeaux, Madryt,

Sewilla, Casablanca Meknes, Algier, Tunis, Palermo, Neapol, Rzym, Zagrzeb, Wiedeń, Praga, Katowice, Lwów, Wilno i Warszawa.

Jak obliczono droga będzie wynosiła 7200 klm. Z tego 200 klm. drogi nad morzem.

Chalange rozpocznie się 28 sierpnia, a skończy się 16 września. Będą tam samoloty polskie, francuskie, włoskie, niemieckie i czeskie. Wszystkich będzie około 60, z których prawdopodobnie będzie 12 polskich.

Musimy jeszcze dwa razy zdobyć puchar, a zostanie on w Polsce na zawsze.

Więc nie traćmy nadziei i ufajmy w zwycięstwo.

Jerzy Bujno.

11-letni Hen
Zieliński odd
Zwabiony kr
pełznął do p

Cześć bohaterom z 1920 roku.

„Ojczyzna w niebezpieczeństwie“! To hasło padło z ust Wodza, w 1920 roku, po klęsce pod Kijowem. Wojska bolszewickie kierowane rozkazami Żydów — komunistów, podeszły pod Radzymin, (15 klm. od Warszawy). Czego Bolszewicy spodziewali się w Warszawie?

Wszystkiego.

„Zdobędziemy Warszawę! — tłumaczyli im przewódcy, mamy wszystko“.

Łatwo powiedzieć, ale trudniej zrobić.

Na hasło „Dziadka“ stanął w szeregu nowy żołnierz ochotnik. Tak stanęli młodzi harcerze, chłopcy, gimnazjaliści, uciekali z domu i szkoły, aby stanąć w obronie Ojczyzny.

I ta nowa armja wyruszyła na

odparcie wroga. Młody żołnierz znoślił trudy i niebezpieczeństwa, a jak ginął, to z jednym okrzykiem na ustach:

„Niech żyje Polska!
i Polska zwyciężyła.

Stał się pamiętny „Cud nad Wisłą“. Młodzi żołnierze odepchnęli wroga od stolicy.

Polska została wolna i niepodległa.

W sierpniu właśnie minie 14 lat od tego czasu. I my najmłodszy obywatelowie powinniśmy pamiętać o tej chwili i wspomnieć poległych żołnierzy, aby uczcić ich pamięć i wiedzieć, ile pracy i krwi poszło na odbudowę Polski,

Więc młodzieży szkolna, wzniesie okrzyk:

„Cześć bohaterom z roku 1920“.

H. Benecki kl. Va.

O wagarach i o wiosnie.

Nadeczła wiosna ta napiętniejsza córa roku i roztoczyła swe panowanie na ziemi, a z nią nastały wagarzy (szczególnie rozpowszechnione w Białymstoku).

Zenek z Jankiem, dwaj nierozłączni przyjaciele, no i należy przyznać, że nierozłączeni wagarzyści pewnego pięknego kwietniowego poranku (zaczyna się jak bajka) wybrali się zamiast do szkoły na wagarzy do „Zwierzyńca“.

Dzień był bardzo ładny, Słoneczko świeciło wesoło i figlarnym okiem spoglądało na dwóch próżniaków, którzy szli aleją i prowadzili ożywioną dyskusję na temat „poco się uczycie?“

— Uczyć się trzeba religji i polskiego, mówił Zenek zawołany filozof (choć on i tych dwóch przedmiotów też się nie uczy)— a reszta to fraszka! Weźmy taki przedmiot jak fizyka! wystawię palec za łufcik wiem, że zimno, potrzynam pod świecą wiem, że ciepło. I cała fizyka!

Potem chemja: wezmę na język cukru wiem, że słodki, soli, że słona, pieprzu, że gorzki i palący i cała chemja. Następnie matematyka: Kiedy idę do kina lub do teatru kasjerka mówi mi ile kosztuje bilet, a ja płacę! I cała matematyka!

— A historia? — spytał Janek, myśląc, że złapie na tem kolegę.

Nasze rekolekcje.

Rozpoczął się wielki post. Ksiądz Prefekt zapowiedział nam, że nie długo odbędą się rekolekcje. Ogródnie z tego cieszyliśmy się i radość nasza nie miała granic. Każdy z nas chciał jak najlepiej przygotować się do spowiedzi. Nadszedł oczekiwany dzień, a było to 28-go lutego. Zebraliśmy się w szkole po południu o godzinie 4.30. Ztamtąd poszliśmy do kościoła. Tam po odmówieniu modlitwy Ks. Zaleski zaczął przygotowywać do spowiedzi i komunji św. Przemawiał prosto i szczerze, porywając nasze

serca.

Na drugi dzień to jest 1-go marca przyszliśmy do kościoła na 10-tą godz. W tym dniu przygotowywał nas Ksiądz Prefekt. Po południu zebraliśmy się o godz. 4-tej na dalsze rozważanie. W trzecim dniu, 2-go marca odbyła się spowiedź. Nasza szkoła była spowiadana od godz. 10-tej do 11-tej. 3-go marca z rana przyjęliśmy Komunię św.

Odbyte rekolekcje odświeżyły dusze nasze i każdy wspominał o nich z zadowoleniem.

St. Nowakowski.

KRONIKA.

Imieniny Ksiedza Prefekta.

Dnia 1-go marca b. r. Prefekt, Ksiądz Albin Radziwon obchodził swe imieniny. Rycerze Krucjaty Eucharystycznej przy naszej szkole złożyli laurkę i wyrazy hołdu w dniu tak dla niego ważnym.

Korespondencja z Jaworowa.

Z Jaworowa uczniowie szkoły powszechnej przysłali do klasy VI tej widokówkę, prosząc o rozwiązanie korespondencji.

Rekolekcje.

Dnia 28 lutego odbyły się Rekolekcje, które trwały do 1-go marca. 2-go marca odbyła się spowiedź, a następnego dnia Komunia św.

Coś o sporcie.

W niedzielę 11 marca, w sali gimnastycznej przy szkole Nr. 1 odbyły się zawody między K. S. Strzelec Grodno, a Jagiellonja. Spotkanie wygrała Jagiellonja. Najlepiej wypadli p. Mj. Weldon i plut. Siemion.

Sędziował starszy sierżant Kłaput.

Ruchliwy klub sportowy Jagiellonja organizuje mecz bokserski z Estonja. W barwach Białegostoku walczyć będą Antczak i Piłat mistrzowie polscy.

Statystyka sportów zimowych (szk. 1)

Kl.	Stan kl.	Mieli łyżwy	Jeździli na pożycz.	Mieli narty	Jeździli na pożycz.
VII	51	44	2	19	2
VI	54	46	3	15	14
Va	48	36	8	7	8
Vb	46	36	4	1	8
Vc	48	42	5	3	12
IVa	54	37	9	2	7
IVb	50	35	5	4	7
IVc	52	31	9	1	8
IIIa	53	31	7	1	7
IIIb	53	29	10	4	8
IIIc	52	26	6	2	6
Razem	561	393	68	59	87

Delfin.

Doniosłe znaczenie szkół powszechnych.

Piszący te słowa przybył do szkoły powszechnej ze szkoły prywatnej i dlatego uważa, że mógłby wydać najsprawiedliwszy sąd o piękności i doniosłości szkół powszechnych. A więc najpierw o wielkiej korzyści tych szkół: dla nas dzieci ubogich rodziców mają one ogromne znaczenie, gdyż uczą nas bezpłatnie. Pierwszego dnia, gdy przybyłem do szkoły oczarowała mnie piękność jej, jak naprz., sala geograficzna, fizyczna, sala robót ręcznych oraz centralne ogrzewanie. Personal pedagogiczny poświęca się wprost dla nas, wkładając całą duszę w naukę i w wychowaniu nas na dobrych i uczciwych obywateli.

My, którzy się uczymy w szkołach i mamy je zapewnione, nie włączając się po ulicach, jak wieloimnych niezamożnych dzieci, musimy także pomyśleć i o nich. Rok rocznie przybywa w szkołach powszechnych coraz więcej uczni, na-

tomiast szkół nie przybywa tak, że jest ogromne przepełnienie w istniejących szkołach.

Państwo, które wybudowaniem szkół powszechnych i tak już uczyniło wielkie dobrodziejstwo dla ludu, powinno było właściwie zająć się budową nowych szkół, ale nie mając na to funduszy i będąc zmuszonym zaopatrzyć wojsko, flotę morską i powietrzną, nie może się wprost zdobyć na taki wysiłek i wybudować nawet małą ilość szkół, gdyż jest to związane z wielkimi kosztami. Dlatego też my, jak wyżej wspomniałem, mając szkoły zapewnione, musimy pomóc kolegom, którzy się w szkołach nie uczą, a najpewniejszą pomocą będzie popieranie i krzewienie wśród nas celu Towarzystwa Budowy Szkół Powszechnych.

A więc, koledzy, budujmy własnymi siłami szkoły powszechne!

I. Zbar.

Szczera spowiedź klasy VII-ej.

Niektórym się zdaje, że w klasie VII-ej, to oprócz lekcji poważnych, niema żadnych innych na którychby nasze umysły, obarczone fizyką odpocząć nie mogły. Jednak tak nie jest, bo i my mamy godziny lekcyjne, na których trochę używamy swobod. Do takich należą oprócz gimnastyki lekcje niemieckiego. Już przed niemieckim moż-

na zauważyć na naszym korytarzu wielki ruch. To „pilni uczniowie” odpisują zadane lekcje od „zapalonych” niemców, którzy zawsze mają „cośkolwiek” napisane. Gdy odezwie się dzwonek, wszyscy uczniowie pędzą do klasy, aby zająć ostatnie ławki i zrobić „pożądane krycie.”

H. Szulgin kl VII.

Kurs modelarstwa lotniczego.

Przed samymi ferjami Bożego Narodzenia utworzyło się „Koło modelarstwa lotniczego”. Udział w modelarstwie biorą ci, którzy należą do L.O.P.P. Kierownikiem „Koła modelarstwa lotniczego” jest p. Strażyński nauczyciel zajęć praktycznych. Koło modelarstwa lotniczego ma na celu przysposabianie młodzieży szkolnej do zrozumienia idei lotnictwa. Wprawdzie nasze modele nie są naturalne i nie mają silników, lecz latają za pomocą śmigła i gumy.

Do „Koła modelarstwa lotniczego” należą uczniowie klasy VI-ej i VII-ej w liczbie 25-ciu. Pracujemy jeden raz w tygodniu. Materiał złączony z modelarstwem otrzymu-

jemy od Koła Powiatowego LOPP. w Białymstoku. Pod koniec roku w miarę nadesłania wykonanych modeli odbędzie się konkurs naszych samolotów.

Przypuszczam, że nie jeden z nas w przyszłości chce przyczynić się do rozwoju lotnictwa polskiego. Jedni myślą zostać lotnikami, drudzy instruktorami najnowszych stalowych ptaków. Więc teraz w młodych latach chcąc się przyczynić do podniesienia lotnictwa polskiego, płacimy regularnie składki 10-cio groszowe, a kto się jeszcze nie zapisał na listę członków, niech jak najprędzej to uczyni!

H. Smaczny.

20 minut—czyli od dzwonnka do dzwonnka

Zadzwieczętał dzwonek! Głos jego rozszedł się po wszystkich korytarzach szkoły, zaglądnął w każdy opuszczony kącik i umilkł.

Z klas wysypały się chłopięce twarzyczki, niektóre wesole, uśmiechnięte, inne znowu smutne (napewno dostały pałkę!). Ale i te pod wpływem świeżego powietrza, słońca i ciepła od kaloryferów powoli rozweseliły się, zapomniały chwilowo o swych zmartwieniach.

Wszędzie wre życie. Na dolnym korytarzu biednym naszym kolegom daje się drugie śniadanie. Wszyscy stoją w kolejce z kartkami w ręku wesoło gwarząc. Chłopcy na korytarzach bałagania, biegają, choć jest to wzbronione (ale zakazany

owoc zawsze nęci). Niektórzy znowu z książką w ręku uczą się wiersza, albo geografii, inni (aż wstyd mi wspomnieć) po kątach odrabiają piśmienny. Ale takich jest bardzo mało, a mam wrażenie, że i ci wkrótce zmadrzeją, nabiorą ambicji i będą lekcje odrabiać w domu. W innym znowu kącie eleganccy panowie śpiewają „Nikodem” tak fałszywym głosem, że trzeba zatykać uszy. Koło okien stoją hazardowi gracze i grają w znaczkę, angłasę, pióra i t. p. Czasami się pokłócą, ale dzwonek kłótnię przerwie i wtenczas muszą stawać w pary, a wszystkie gry zostają odłożone na następną przerwę.

J. S-i.

— Historja! Też nie potrzeba się uczyć. Pomyśl sobie! Co było, to mnie nic nie obchodzi, co jest, to ja sam wiem, a co będzie, to mi tego nikt nie powie.

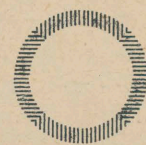
— Masz rację! Dobrze powiedziałeś Zenek. Zabawmy się w jedną grę, która polega na tem, że... W tem Janek zrobił się błąd jak opłatek.

— Co ci? — spytał go kolega.

— Matka idzie w naszą stronę... zauważyła nas.

Chłopcy wzięli nogi „za pas”. Ale na nic to się zdało. W domu, jak mogli tłumaczyli się, słowem wywijali kota ogonem. Lecz pomimo wszystko dostali taką burę, że odechciały im się wagary.

J. S-i.

Czy warto należeć do Spółdzielni Uczniowskiej „JEDNOŚĆ”

Na terenie naszej szkoły istnieje od kilku lat Spółdzielnia Uczniowska „Jedność”.

Członkiem może być każdy uczeń, który wpłaci 10 gr., czyli nabędzie jeden udział. Przy zapisywaniu płaci się 5 gr. wpisowego. Pieniądze te stają się kapitałem udziałowym. Za ten kapitał Spółdzielnia sprowadza do sklepiku towar hurtem, a przytem uzyskuje rabat. Część zysku, jaki otrzymuje się z rocznej sprzedaży towaru rozdziela się między udziałowców. (dewidenda) Dewidendy udziela się z zakończeniem roku szkolnego. Wynosiła ona w b. r. 20% od złożonego kapitału udziałowego. Prócz tego sporo towaru, również od złożonego kapitału udziałowego, wydaje się ubogim uczniom.

Uczeń, który opuszcza szkołę może

wycofać swoje udziały.

Jak widzimy nasza organizacja uczniowska ma charakter czysto spółdzielczy, czyli Spółdzielnia jest wybitnie uczniowska.

Mimo tego widzimy małe zainteresowanie się uczniów. Nie przypisuję tego złym chęciom, lecz powiem prosto, że uczniowie mało znają spółdzielnię.

Sądzę, że Spółdzielnia zyska teraz nowych członków, że każdy uczeń powinien uważać za swój obowiązek należeć do Spółdzielni Uczniowskiej inaczej powiem:

„Kup udział, temsamem przyczynisz się do rozwoju Spółdzielni Uczniowskiej”!

Uwaga: zapisać się na członka Spółdzielni można podczas każdej pauzy w Sklepiku Szkolnym.

Eug. Dowgalski. kl. VII.

Rok szkolny 1934/35

Rozpoczęcie roku szkolnego odbyło się dnia 20. VIII. 1934.

Zmiana władz szkolnych. W czasie pracy lekarskiej premierem został w skład niezmienny dotychczasowy Inspektor Szkolny p. Stanisław Jurecki; podinspektor p. Władysław Konert premierem został do klasa dwu Pałuckiego, na stanowisko Inspektora Szkolnego objął p. Leopold Badrian, podinspektorami ^{władca} p. Bolesław Skobrzyński, p. Filipczak - nowi, oraz dotychczasowy podinspektor p. P. Skowron. Organizacja pracy na rok szkolny nastąpiła na wielokrotności z powodu dużych zmian personalnych nauczycielskiej pracy szkoły, a mianowicie:

1. p. Wł. Mochanowski pracujący od 1926r. przeniesiony do Korneźna
2. p. Czesław Świerczek " od 1932 premierem na etat do Rępnik
3. p. Jerzy Biskupski naucz. kontraktowy, był w czasie pracy zastępcą do konserwatorium muz. do Warszawy
4. p. Eug. Schinfeldowa pracująca do teraz od 1919r. przeniesiona została do szkoły wiskiej - 4 w Białymostku.
5. p. Jadwiga Motowicka pracująca od 1926r. przeniesiona do szkoły kraj. 4.8.
6. p. M. Pomianowska naucz. kontraktowa zwolniona.

Na ich miejsce przybyli nowi ludzie, a mianowicie:

1. p. Kazimierz Lubant
2. p. Jadwiga Żubankowa
3. Zofia Lewkowicz
4. Jarosław Słobochowski - psycholog z gimn. im. Małacka J. Polakowskiej
5. Luiza Pilorycka - praktykantka
6. p. Aleksandra Szuk od 20.8 do 5.9. i ponownie od 5.9. (pierwotnie premierem) został do domy, po nim objął stanowisko p. Stanisław

Lanus, który d. 2.X. objął pracę w seminar. naucz. w domy. Z powodu tych zmian personalnych w okresie od 20.8. do 2.X. 1934. wypracowano był zmienny plan pracy i przyjęto metodyczne porady nauczycielskie.

W dniu 15.X. skład personalny nauczycielski jest następujący:

1. Michał Motowicki - kierownik
2. ks. Albin Radziwon - prefekt
3. Stanisław Cebaynicki - katecheta
4. Kazimierz Janusko - kierownik cent. Pracew. Fryka - Chemik (16 godzin naucz.)
5. Bolesław Kupacki - instr. wychowania fizycznego (25 godzin naucz.)
6. Józef Zimmerman
7. Franciszek Lisowski
8. Jarosław Słobochowski
9. Kazimierz Lubant
10. Jadwiga Żubankowa
11. Zofia Lewkowicz
12. Elżbieta Gorska
13. Luiza Pilorycka - praktykantka
14. Henryk Straziński
15. Władysław Jędrzejewski
16. Zenon Dowżdzowski
17. Wojciech Wagner
18. Zuzanna Lesna praktykantka - (4 godz. tygodniowo)

21. września po krótkiej przerwie wznowiono program - zajął 6 dniowy kurs w im. Bolesława Chrobrego. Sprawy szkolne absolwentem szkoły stan. Andrzejewski, opuszczeniem został p. B. Kupacki. Sprawy na 24 kurs. - 3 godziny tygodniowo (48 godzin)

1. XII. rozpoczęto dyktando 130 dni w dniach; wyjechał w kraj i powrócił na drugie miesiące
2. XII. umieszczono w szkole chowanki dla niezdolnych dzieci 40 dzieci walczy obdarowanych przez Wąsew. Komitet Gwardianki w pałku, luncy, ubrania i do szkoły. Ponadto przy pomocy opieki szkolnej umieszczono chowanki dla 160 dzieci: rozdano punkty ze studiami i wynagrodz. dzieci również dwuletni katano przy wydatkach szkoły, praca odbyła się wahała. Wybraniem chowanki, po razie w wypracowanie opieki szkolnej, która również dwuletnia na ten cel przyjęła. W m. biloparku i górnym na przenie dla dwóch dni opieki szkolnej stała i opier 300.5.

W październiku we wspaniałych klasach zorganizowano zebrały opieki klasowe, które rozpoczęły dzień i jego świąteczność, szczególnie w doświadczeniach funkcjonalnych na przenie szkolne, oraz na dyktando i opiece wokal

międzynarodowy dzień

28 grudnia 1934. odzwano w szkole świątkę dla najbiedniejszych dzieci i kilku wyprzednich szkół: 8, 9, 10 oraz mały i mały szkoły napisano 40 chłopców. Wydział do świątki wysłał 100 dzieci. Świątkę one o g. 14-15 obiad, stawiły i dwa dni, potem pod opieką nauczycieli sbradają teje, wyjdzie hawny is, albo stągaj is na stągawie wyszkony na krosku szkolnem.

2 lutego 1935n Opoka szkolna urzydota w sali szkolnej Herbalky towarzysky dla radkows, po kłdy odlyst is kłnie. Swetód z wieczora lyp w kwone 20 B. poma- szony wlat na dorzywanie biednych dzieci. Wicor- den pzwakawst krosko mite wronie. Radkie dnu szkol- mych rozyawianu w spokach klasowych pwszkono- wali jny najbiedny skrzyj wydzic jwobly wicor.

W dniach od 22. II do 17. III 35n przeprowadz wrykajj szkoly p. Inspektor Szkoly L. Baskian.

4 maja odbył is „wior krowycki i kowami” wydzony skrowiem krowycki dnu na neu Tm Popiepania Podony Szkoly Powszechnej

Cyphly dachad wywonst 22 B. - wady wywonst 1 B.

Mobilizacja poranna na boisku szkolnem

10 minutowe c'wiczenia przed lekcyjami na boisku.

10 minutowe c'wiczenia przed lekcyjami.

Dnia 13 maja wczesnym rankiem łodem dystryktu obiegła
wiadomość o zgonie Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Przed wejściem ramy maddikwy ucerwieniu jowwadhumi wzdali
o wycie smutnym faktie, jowwem to. prefekt admioiwot maddikwy
na emafek, obadawa rai stobna adspierwota „wieceie odpwiesioni”
streci gylboko adbruty strady Miodra Nardoh. Wrcati stobek
mydlwonyt w nastroj ziotoby. Nauwyciele nie magh prawe-
dosc' lekcyj; w ocrach woygalkich byty try i gylboki zal.

Kiedy na zwak ziotoby w miesie adbrawy w syrony - fabrycane
wonylka miodrici stobna joww 5 minut stada na chwoswie
w gylbokiej cisy, namet mzymtoboi adbrawali obrie prawy z
jowwaji charki i zachowywali w skupierim.

Skoda bratu nhdos me woygalkich uowoygalkach
zorganiuwanych w miesie w woygalku z pogrebem Marszałka.

Skoda wygadala depesy kondolencyjne do Loktaya Radza
dey kreici:

„Nauwycielstwo i Miodrici Stary Piwocechny, H. i w Pindymadku
z prawadi smierci utochanep Miodra Nardoh wytrajis gylbokie
zal i slubisj pracowac w mysl wstawian Miodriciego
Wychowawcy” depesna ta zwelata wystona w onnie ziotobny
akademiji unydwonj; w stobek dnia 15 maja.

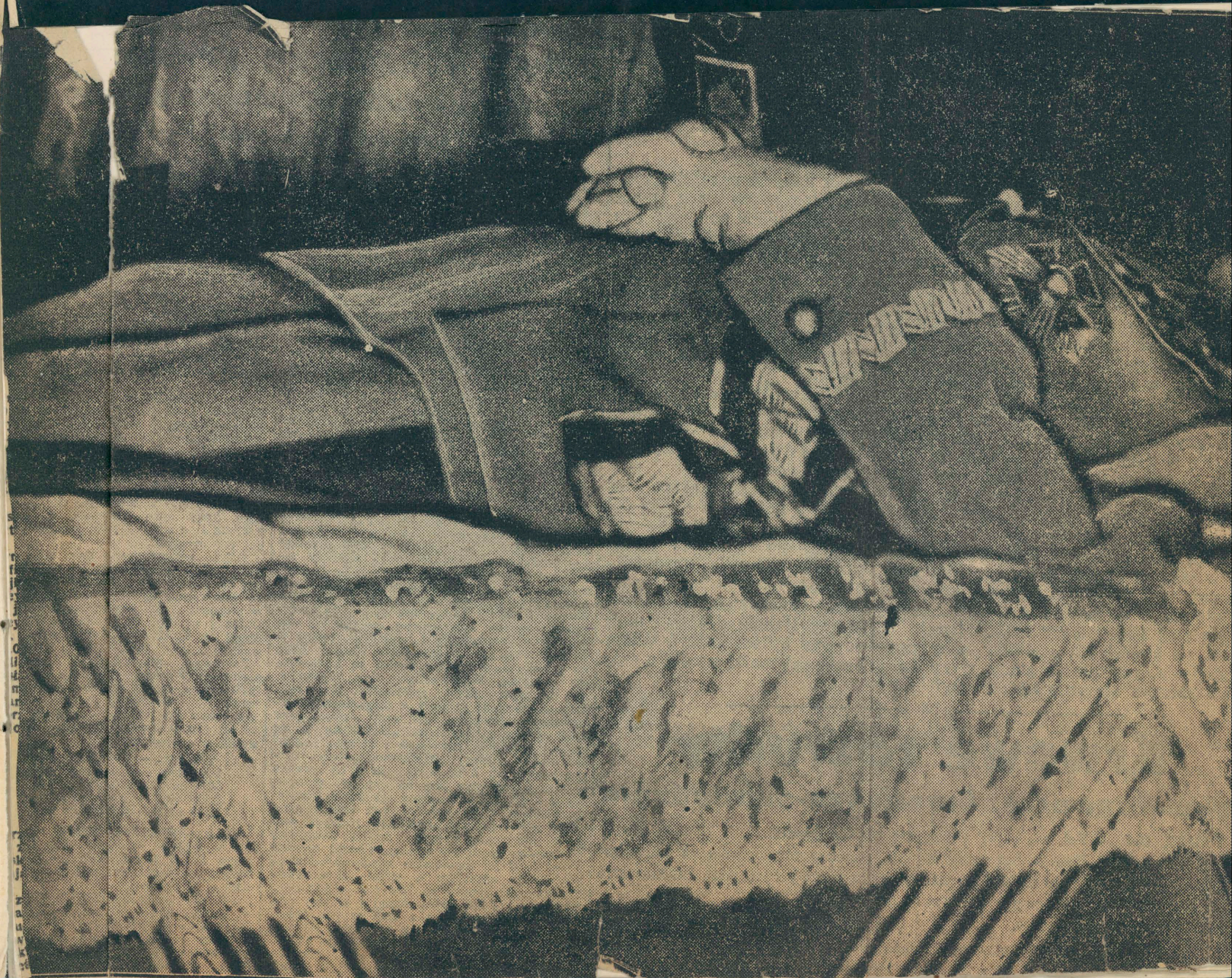
L. 2151/S.O.

Pani Marszałkowa Piłsudska poleciła mi serdecznie podziękować
za okazane jej współczucie.

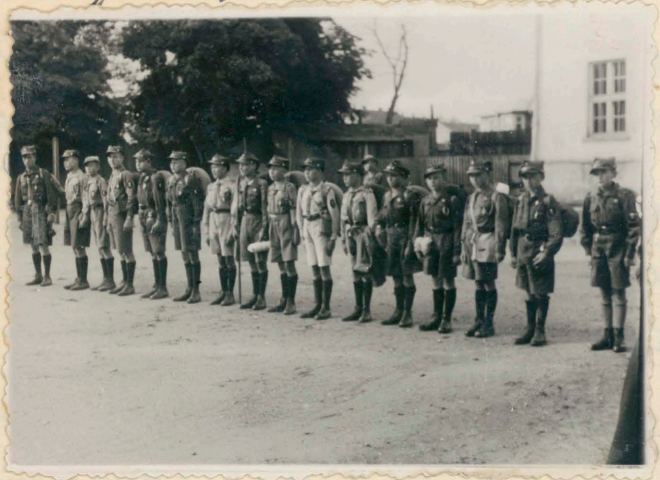
Janina
Wielandowa

Sekretarjat Osobisty.

Klasa IV.
Szkoła Powszechna I.
Białystok.

Dnia 10 lipca 1935r. siostry Karolka wraz z innymi wstąpiła do szkoły w Słoneczku w Słoneczku w Słoneczku. Na zlot wyznaczono 16 siostry pod opieką p. Bohdana Kłopoty - opiekuna drużyny i Stanisława Andryjaka - drużynowego.

Zbiórka drużyny na boisku szkolnym

Wymarsz drużyny z boiska szkolnego

Rok szkolny 1935/36.

Początek roku szkolnego 3 września.

Zmiany personelu nauczycielskiego: p. Władysław Lipiński mianowany został kierownikiem szkoły #11 w Budyńskoku.

p. Alojz Wagner przeniesiony do pow. Kobryńskiego;

p. Jankowiak Antonina przeniesiona do szkoły #12 w miasteczku;

p. Luiza Polowicka - praktykantka, objęła praktykę w innej szkole.

Na ich miejsce przybyły następujące osoby:

p. Platon Omelajewicz ze Starosiele

, Helena Monikowa z Łostowa

, Marija Dawidowa naucz. kontraktowa z Budyńskoku, która objęła 15 godzin, języka polskiego, w innej szkole, drugą zaś 15g. w szkole #16.

p. Feliks Głogowski - 18 godn. język w szkole nr 13 g. w szkole #15.

p. Janina Nawrocka 14 godn. w szkole nr 13 g. i 16 g. w szkole #15

p. Zofia Komorowska 14 godn. " " i 16 g. w szkole #16

p. Helena Gajdoszka - 18 g. dyktandij praktycznej

p. Helena Nowakowska 10 g. religijnej.

Zorganizowany został 1 Klub studentów różnorodnych:

Ia - 49 dni Ib - 52 dni IIa - 52 dni IIb - 52 dni

IIIa - 56 " IIIb - 55 " IIIc - 56 " —

IVa - 55 " IVb - 54 " IVc - 53 " IVd 56 dni

Va - 61 " Vb - 63 " Va - 53 " Vb 57 "

VIIa 57 " VIIb 49 " — Razem — 924 dni.

Adresat VIIb zorganizowany został z dziećmi przyjeżdżających z szkół # 10, 7 i 11,

Dnia 1 października Inspektor Szkoły p. L. Gaudreau przeniesiony został na stanowisko Wychowawcy w Szkole Średniej do kan. O. S. Krestyja.

Inspektorem Szkoły w Budyńskoku został p. T. Gaudreau.

Dnia 1 października zorganizowana została pracownia biologii.

Inwentarzem dostarczył Józef Kujawa, pomimo warunków i innych -

bażycie niewystające wykonano z funduszu Opieki Szkolnej kontem

700 zł.

700 zł.

700 zł.

700 zł.

2-8 października 1935. „Tydzień Szkoły Powszechnej”

Wzrostek T. S. P. i p. Wojewodki (x)
A. Prusowski na czele.

Sekretarz komisji szkoły st. przed Komitetem
Tygodnia Szkoły Powszechnej

Dnia 6 listopada 1935 r. minęło
20 lat od chwili powstania tej szkoły.
W celu uczczenia tej rocznicy zamigant się komitet, złożony
z przedstawicieli Rady Pedagogicznej, Opieki Szkolnej i byłych
wychowanków szkoły. Uchwalono w dniu 15 grudnia r. b.
urządzić uroczysty obchód dla rodziców dzieci szkolnych

Najstarsza szkoła polska w Białymstoku

Str. 8

20-lecie Szkoły

Dzisiaj obchodzi Publiczna Szkoła Powszechna im. J. Słowackiego Nr. 1 swoje 20-letnie urodziny. Rano o godz. 10-ej w Kościele odbędzie się uroczyste nabożeństwo, w którym udział wezmą uczniowie szkoły z rodzicami i personel nauczycielski. O godz. 18 w gmachu szkolnym (ul. Żwirki i Wigury 2) odbędzie się uroczysta akademja dla rodziców uczniów szkoły i zaproszonych gości. Na program złożą się: słowo wstępne, chór i orkiestra szkolna oraz obrazek sceniczny w 3 odsłonach: „Z życia szkoły”. W gmachu szkolnym o godz. 16-ej będzie otwarta wystawa prac uczniów.

Wczoraj popołudniu odbyła

Przed dwadziestu laty, w okresie, kiedy Białystok ugiął się pod jarzmem ciężaru panowania niemieckiego, kiedy w umysłach polskich nie świeciła jeszcze nadzieja uzyskania wolnej Ojczyzny, tworzyć się zaczęła pierwsza publiczna szkoła polska w Białymstoku.

Dzisiaj w 20-lecie istnienia od-

będą się uroczystości w Szkole Powszechnej Nr. 1, kierownikiem której jest p. Michał Motoszko, ten sam, który w 1915 roku zorganizował tę szkołę.

O godz. 6 wiecz. odbędzie się Akademja dla rodziców, uczniów i zaproszonych gości ze świata szkolnego.

„Echo Białostockie” d. 15. XII. 1935 r.

Stronnik Pradok z 20 XI 1935 Rok XVII — 322

20-lecie pierwszej szkoły polskiej

W związku z mającą nastąpić uroczystością obchodu 20-lecia istnienia pierwszej polskiej szkoły w Białymstoku (obecnie szkoła powszechna Nr. 1 im. J. Słowackiego) z inicjatywy pp: Wieliczki, Dryla i Grzegorzyczka odbędzie się w dniu 22 bm. (piątek) o godz. 6 wieczór w lokalu szkoły (Żwirki i Wigury 1) zebranie organizacyjne b. wychowanków szkoły,

na którym zostaną omówione następujące sprawy: obchód XX lecia istnienia szkoły, udział w uroczystości b. wychowanków i wolne wnioski. Niewątpliwie wychowankowie pierwszej polskiej szkoły w Białymstoku gremjalnie stawiają się na zapowiadane zebranie i zacieśnią dawne koleżeńskie stosunki.

Arkusz II.

„DZIENNIK

20-lecie Publicznej Szkoły

im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku

Dzisiaj obchodzi uroczystości 7-klasowa Publiczna Szkoła Powszechna im. Słowackiego (Nr. 1) swoje dwudziestolecie. Jej powstanie i rozwój są ściśle związane z ruchem oświatowo-kulturalnym Białego-stoku, że zarówno obowiązek dziennikarski, jak i obywatelski—skłaniają nas do przypomnienia w krótkim zarysie historii tej zasłużonej uczelni.

Ledwie rosyjski zaborca opuścił Białystok i oddał miasto niemieckiemu okupantowi, a już wśród ludności polskiej powstał projekt założenia szkoły, która by kształciła dzieci w ojczystym języku. We wrześniu 1915 r. powstała „Rada Opiekuńcza Szkół Polskich”, która rozpoczęła zbieranie składek i gromadziła inwentarz szkolny pozostawiony przez szkoły rosyjskie. Organizację „Pierwszej Szkoły Elementarnej” powierzono p. Michałowi Motoszce. Przy ul. Kraszewskiego 13 wynajęto jednopiętrowy budynek, w którym już 6 listopada 1915 r. odbyło się uroczyste otwarcie w Białymstoku pierwszej od r. 1831 — szkoły polskiej. Poświęcenia dokonał ks. Dziekan Songajlto w obecności przedstawicieli społeczeństwa polskiego i rodziców dzieci. Obecni głęboko odczuli tę doniosłą chwilę.

Pierwszy personel szkoły stanowili: Michał Motoszko—kierownik, ks. Paweł Piekarski—prefekt, oraz nauczycielki: Zofia Szmidłówna, Emilia Wenclikówna, Wiktorja Kurowska i Czesława Ostaszewska-Kosińska. Szkoła miała 4 oddziały koedukacyjne (129 dzieci). Program nauk, zatwierdzony przez władze niemieckie nie uwzględniał nauki historii polskiej, której jednak uczonego potajemnie na lekcjach innych przedmiotów. Szkoła była utrzymywana przez „T-wo Pomocy Szkół Polskich”.

Zapał nauczycielstwa udzielił się dzieciom i ich rodzicom. Z drobnych składek powstała biblioteka. Przy szkole zorganizowano kurs dla dorosłych analfabetów. Starsza młodzież zbierała się wieczorami; deklamowano i odczytywano utwory naszych wieszczów.

Dnia 23 marca 1917 r. szkoła została zamknięta przez okupantów za zorganizowanie straj-

ku nauczycieli przeciwko wprowadzeniu do klas niższych języka niemieckiego i bojkotu kursów tegoż języka, urządzonych dla nauczycieli. Kierownikowi szkoły i nauczycielce Z. Szmidłównie Niemcy zabronili wogóle uczyć w jakiegokolwiek szkole. Wkrótce potem p. Motoszkę za należenie

MICHAŁ MOTOSZKO
pierwszy i obecny kierownik szkoły

do POW wywieziono do obozu w Hawelbergu. Po kilku tygodniach szkoła została otwarta. Kierownictwo objęła L. Rusakiewiczówna. Zaczęły się represje. Niemiecki instruktor miał pilnować, by szkoła nie przejawiała zbytnej polskości.

Wreszcie żelazna obręcz okupacji pękła. Dnia 15 stycznia 1919 r. szkoła została przejęta wraz z całym szkolnictwem powszechnym w Białymstoku przez polskie władze szkolne. Od tej chwili szkoła rozpoczęła po myślny okres swej działalności. Trwało to jednak niedługo. W lipcu 1920 r. podczas najazdu bolszewickiego zgłosił się do armii ochotniczej cały męski personel nauczycielski z 3-ma najstarszymi uczniami VII oddziału.

Po krótkiej niewoli bolszewickiej późno rozpoczęty rok szkolny 1920/21 zaznacza się nowym wysiłkiem ku podniesieniu uczelni. Praca odbywa się już normalnie. Zakres wychowania rozszerza się. Szkoła organizuje wycieczki młodzieży po kraju, przedstawienia amatorskie. Przy szkole skupia się nauczycielskie życie zawodowe, w jej lokalu

odbywają się zebrania.

Dnia 8 grudnia przeżywa radośny chwila czystego wprowadzenia nowoczesnego urzędnika przy Wigury 2/1. Owdym, to wynalazek ten wkrótce niepoślednią rolę przyczyni się wielce do życzenia, by z tego wania włoskiej samowosila młodzież ności.

„Szlachetna miłość Ojczyzny, dla której nieczelny, dla smakujuca trucizny” i dla której od cięższe ofiary pozono.

Nowy budynek wydatnej materja „Opiek Rodzicielska” ność stworzenia runków nauczania.

Szkoła liczy 01 działów równoległych uczęszcza 9% Personel nauczycielski się z 18 osób. Szkoła posiada bibliotekę

Personel n

Czesława Ostaszewska-Kosińska
ks. pref. Paweł

żył on jedną z nich na rzekł: „Oto wełna naturalna nie bylejaką: australijskie sy!” Tymczasem był to wytworzony metoda inżynieretti'ego...

Jeśli rzeczywiście zalety wego surowca w praktyce się równe jego cechom z nym, to wynalazek ten wkrótce niepoślednią rolę przyczyni się wielce do wania włoskiej samowosila młodzież ności.

Ale sukcesy inż. Ferretti wołały i innych wynalazek widownie! — Oto np. inżynier delli z Medjolanu twierdzi

Kob

P. E

Projektowana redukcja ych wszystkich” kobiet nieżowie zarabiają ponad niesiecznie wywołała sporzenie w kołach inteligencji

Zwróciliśmy się więc do działaczki społecznej b. posojem, p. Eugenji Waśniewskiej, o oświetlenie tej tałej kwestji z punktu widzenia pracujących.

— Hasło redukcji meżadło po raz pierwszy — Waśniewska. — Od czteobiety są powoli usuwaneów i redukcja osiągnęła roc. pracujących kobiet. jej chwili walka tęczy się pozostałe 20 proc. pracowniowych.

Niedawno biuro pracy

2-8 października 1935. „Tygodnik Szkoły Powszechnej”

Wzrostek T. S. P. i p. Wojtowicki (X)
A. Prastawski na czele.

Sędziwa ucznia szkoły Nr 1 przed Komitetem
Tygodnika Szkoły Powszechnej

Dnia 6 listopada 1935 r. minęło
20 lat od chwili powstania tej szkoły.
W celu uczczenia tej rocznicy zamigłat się Komitet, złożony
z przedstawicieli Rady Pedagogicznej, Opieki Szkolnej i byłych
wychowanków szkoły. Uchwalono w dniu 15 grudnia r. b.
uroczysty obchód dla rodziców dzieci szkolnych

Str. 8

Najstarsza szkoła polska w Białymstoku

20-lecie Szkoły

Dzisiaj obchodzi Publiczna Szkoła Powszechna im. J. Słowackiego Nr. 1 swoje 20-letnie urodziny. W godzinach 10-11 w Kościele św. Józefa odbędzie się uroczysta akademicka msza, w której udział wezmą uczniowie szkoły z rodzicami i personel nauczycielski. O godz. 18 w gmachu szkolnym (ul. Zwirki i Wigury 2) odbędzie się uroczysta akademicka msza dla rodziców uczniów szkoły i zaproszonych gości. Na program złożą się: słowo wstępne, chór i orkiestra szkolna oraz obrazek sceniczny w 3 odsłonach: „Z życia szkoły”. W gmachu szkolnym o godz. 16-17 odbędzie się wystawa prac uczniów.

Wczoraj popołudniu odbyła

Przed dwadzieścia laty, w okresie, kiedy Białystok ugiął się pod jarzmem ciężaru panowania niemieckiego, kiedy w umysłach polskich nie świeciła jeszcze nadzieja uzyskania wolnej Ojczyzny, tworzyć się począła pierwsza publiczna szkoła polska w Białymstoku.

Dzisiaj w 20-lecie istnienia od-

będą się uroczystości w Szkole Powszechnej Nr 1, kierownikiem której jest p. Michał Motoszko, ten sam, który w 1915 roku zorganizował tę szkołę.

O godz. 6 wiecz. odbędzie się Akademia dla rodziców, uczniów i zaproszonych gości ze świata szkolnego.

„Echo Białostockie” d. 15. XII. 1935 r.

Stronnik Pradok z 20 XII 1935 Rok XVII — 322

20-lecie pierwszej szkoły polskiej

W związku z mającą nastąpić uroczystością obchodu 20-lecia istnienia pierwszej polskiej szkoły w Białymstoku (obecnie szkoła powszechna Nr 1 im. J. Słowackiego) z inicjatywą pp: Wieliczki, Dryla i Grzegorzycy odbędzie się w dniu 22 bm. (piątek) o godz. 6 wieczór w lokalu szkoły (Zwirki i Wigury 1) zebranie organizacyjne b. wychowanków szkoły,

na którym zostaną omówione następujące sprawy: obchód XX-lecia istnienia szkoły, udział w uroczystości b. wychowanków i wolne wnioski. Niewątpliwie wychowankowie pierwszej polskiej szkoły w Białymstoku gremjalnie stawiają się na zapowiadane zebranie i zacieśnią dawne koleżeńskie stosunki.

Arkusz II.

„DZIENNIK BIAŁOSTOCKI”

Niedziela 15 grudnia 1935 r.

20-lecie Publicznej Szkoły Powszechnej im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku

Dzisiaj obchodzi uroczystości 7-klasowa Publiczna Szkoła Powszechna im. Słowackiego (Nr. 1) swoje dwudziestolecie. Jej powstanie i rozwój są tak ściśle związane z ruchem oświatowo-kulturalnym Białostoku, że zarówno obowiązek dziennikarski, jak i obywatelski—skłaniają nas do przypomnienia w krótkim zarysie historii tej zasłużonej uczelni.

Ledwie rosyjski zaborca opuścił Białystok i oddał miasto niemieckiemu okupantowi, a już wśród ludności polskiej powstał projekt założenia szkoły, któraby kształciła dzieci w ojczystym języku. We wrześniu 1915 r. powstała „Rada Opiekuńcza Szkół Polskich”, która rozpoczęła zbieranie składek i gromadziła inwentarz szkolny pozostawiony przez szkoły rosyjskie. Organizację „Pierwszej Szkoły Elementarnej” powierzono p. Michałowi Motoszko. Przy ul. Kraszewskiego 13 wynajęto jednopiętrowy budynek, w którym już 6 listopada 1915 r. odbyło się uroczyste otwarcie w Białymstoku pierwszej od r. 1831 — szkoły polskiej. Poświęcenia dokonał ks. Dziekan Songajło w obecności przedstawicieli społeczeństwa polskiego i rodziców dzieci. Obecni głęboko odczuli tę doniosłą chwilę.

Pierwszy personel szkoły stanowili: Michał Motoszko—kierownik, ks. Paweł Piekarski—prefekt, oraz nauczycielki: Zofia Szmidtówna, Emilia Wenclikówna, Wiktorja Kurowska i Czesława Ostaszewska-Kosińska. Szkoła miała 4 oddziały koedukacyjne (129 dzieci). Program nauk, zatwierdzony przez władze niemieckie nie uwzględniał nauki historii polskiej, której jednak uczono potajemnie na lekcjach innych przedmiotów. Szkoła była utrzymywana przez „T-wo Pomocy Szkół Polskich”.

Zapał nauczycielstwa udzielił się dzieciom i ich rodzicom. Z drobnych składek powstała biblioteka. Przy szkole zorganizowano kurs dla dorosłych analfabetów. Starsza młodzież zbierała się wieczorami: deklamowano i odczytywano utwory naszych wieszczów.

Dnia 23 marca 1917 r. szkoła została zamknięta przez okupantów za zorganizowanie straj-

ku nauczycieli przeciwko wprowadzeniu do klas niższych języka niemieckiego i bojkotu kursów tegoż języka, urządzonych dla nauczycieli. Kierownikowi szkoły i nauczycielce Z. Szmidtównie Niemcy zabronili wogóle uczyć w jakiegokolwiek szkole. Wkrótce potem p. Motoszko za należenie

MICHAŁ MOTOSZKO
pierwszy i obecny kierownik szkoły

do POW wywieziono do obozu w Hawelbergu. Po kilku tygodniach szkoła została otwarta. Kierownictwo objęła L. Rusakiewiczówna. Zaczęły się represje. Niemiecki instruktor miał pilnować, by szkoła nie przejawiała zbyt polskości.

Wreszcie żelazna obręcz okupacji pękła. Dnia 15 stycznia 1919 r. szkoła została przejęta wraz z całym szkolnictwem powszechnym w Białymstoku przez polskie władze szkolne. Od tej chwili szkoła rozpoczęła pomyslny okres swej działalności. Trwało to jednak niedługo. W lipcu 1920 r. podczas najazdu bolszewickiego zgłosił się do armii ochotniczej cały męski personel nauczycielski z 3-ma najstarszymi uczniami VII oddziału.

Po krótkiej niewoli bolszewickiej późno rozpoczęty rok szkolny 1920/21 zaznacza się nowym wysiłkiem ku podniesieniu uczelni. Praca odbywa się już normalnie. Zakres wychowania rozszerza się. Szkoła organizuje wycieczki młodzieży po kraju, urządza wystawy prac dzieci, przedstawienia amatorskie. Przy szkole skupia się nauczycielskie życie zawodowe, w jej lokalu

odbywają się zebrania i odczyty.

Dnia 8 grudnia 1928 r. szkoła przeżywa radosną chwilę uroczystego wprowadzenia się do nowoczesnie urządzonego własnego gmachu przy ul. Zwirki i Wigury 2/1. Owcześniejszy prezydent miasta W. Hermanowski przekazując nowy budynek władzom szkolnym, wyraził gorące życzenie, by z tej szkoły wyszła młodzież przedewszystkiem miłośca do Boga, a obok niej:

„Szlachetna miłość kochanej Ojczyzny, dla której pęta więzy niezływe, dla której zjadł smakują truciźny”
i dla której od wieków najcięższe ofiary ponosić nas uczono.

Nowy budynek szkolny przy wydatnej materialnej pomocy „Opiek Rodzicielskich” dał możliwość stworzenia lepszych warunków nauczania i wychowania.

Szkoła liczy obecnie 17 oddziałów równoległych, do których uczęszcza 920 chłopców. Personel nauczycielski składa się z 18 osób. Szkoła zaopatrzona jest w pomoce naukowe, posiada bibliotekę (2000 tomów)

Personel nauczycielski w roku szkolnym 1915/16

Czesława Ostaszewska-Kosińska, kierownik Michał Motoszko, ks. pref. Paweł Piekarski, Zofia Szmidtówna i Emilia Wenclikówna
U góry pierwsi absolwenci.

Amia 6. I. Wiosna wypraw chwały dla 160 dzieci. —
występowych. —

Amia 8. Lutego walczyliśmy walcem kurs 3 tygodniowy
obrony przeciwko atakom kół L.O.P.P. i nasadach
walczenia kursu dla 39 ochotców wziętych p. Suro-
wicz L.O.P.P. w Białymstoku. Kurs wypracował p. Suro-
wiczem kół L.O.P.P.

Amia 15. Lutego 1936. Opórka Karkon wiodła „wiosna”
Kurowskiej i Ławianki dla ruchowców dzieci szkolnych
Ciepły wiodła i było wiodom na kwiecie 243 r. 54 gr. pro-
karamo na dożywianie dzieci szkolnych. —

3. maja 1936. Wyprawa harcerska kółka i ruchy - wiodła wiodła
w defoladzie. Grupa ruchowców wziętych w wziętych
swojach, harcerskie wiodła wiodła w wiodła
wiodła wiodła wiodła i defoladzie wiodła. Harcerski:

16, 17 i 23. maja 1936. wiodła wiodła wiodła wiodła dla dzieci
i ruchowców. Wypracowano wiodła wiodła „Jah Polak wiodła wiodła” wiodła
wiodła wiodła (wiodła wiodła) wiodła i wiodła wiodła.

Dnia 6 czerwca 1936s odbyła się zabawa taneczna dla młodzieży zorganizowana przez grono przyjaciół 6 k. drużyny harcerskiej. Czysty dochód z zabawy w kwocie 193zł przeznaczono na zakup namiotów

ZARZĄD GRONA PRZYJACIÓŁ 6-TEJ HARCERSKIEJ DRUŻYNY IM. BOLESŁAWA CHROBREGO PRZY SZKOLE Powszechniej nr. 1 w Białymstoku MA ZASZCZYT PROSIĆ

W. P. Z RODZINĄ

O PRZYBYCIE NA

ZABAWĘ TANECZNĄ

KTÓRA ODBĘDZIE SIĘ W DNIU 6 CZERWCA R. B. 1936r. O GODZ. 20-00 W SZKOLE Powszechniej nr. 1 PRZY UL. Żwirki i Wigury nr. 2.

CENA WSTĘPU ZŁ. 0.99.

CAŁKOWITY DOCHÓD Z ZABAWY PRZEZNACZA SIĘ NA ZAKUP NAMIOTÓW NA OBOZY LETNIE DLA WYŻEJ WSPOMNIANEJ DRUŻYNY.

ZARZĄD.

Dnia 21 czerwca 1936s odbyła się uroczyste zakończenie roku szkolnego. W sali gimnazjum odbyła się dwadzieścia i cztery kl. wspaniały koncert przygotowany przez 33 chóropedów kandydatów w tym roku do matury (m. in. adrian) Chór szkoły wykonywał piękne posignatury, orkiestra składowa wzięła udział w kilku utworach. Po przedstawieniu koncertu wygłoszono uroczyste słowa zakończenia roku szkolnego. W konkursie wyścigowym p. K. O. w Warszawie, w wyniku którego 3-ci miejsce i nagrodę w postaci kompletu gry w piłkę (piłka, piłka i pompek).

Dnia 2 lipca 1936s 6 drużyna harcerska wyjechała na obóz zorganizowany przez drużynę i opiekuna drużyny p. B. Klepackiego. Na obóz przyjechało 34 chłopaków. Opiekun p. B. Klepacki wraz z innymi w obwodzie kierownikami p. F. Szymańskim i członkami grona przyjaciół 6 k. drużyny p. Przytułą.

Drużyna obornicka namoty zakupione przez Opiekuna Harcerskiego (50zł w. wydatki opiekuna drużyny + 193zł w. wydatki z zabawy z d. G. W. 36zł) razem 703zł.

Obóz trwał 2 tygodnie. Odwiedzany był przez rodziców, krewnych i przyjaciół, przedstawicieli Komendy Chorągwi.

Dnia 8 lipca odwiedził obóz p. Wojewoda gen. Państwowski, który wyraził swoje uznanie za uroczyste wyjazd obornicki.

Obóz minął w Powolnie pan. Białosadulskiego na skraju lasa sosnowego w bardzo malowniczym otoczeniu.

Ponieważ impreza z „Lekcją Białosadulskiego” opisywana w obwodzie p. Wojewody, oraz scena „Lekcja” pokazywana w obwodzie.

Prosi o zwiedzenie kapieli i cerkwi.

Brak czasu nie zezwala na zwiedzanie Królowego Mostu, wobec czego pan Wojewoda obiecuje przyjechać kiedyś specjalnie w tym celu.

Jedziemy dalej w kierunku Rozalina.

Tam, na terenach lasów dworskich rozbiła swe namioty 6 Drużyna Harcerska pod kierownictwem nauczyciela i szkoły powszechnej w Białymstoku p. Klepackiego.

Przyjazd p. Wojewody do obozu nie został zapowiadany.

Nikt nie przygotował się z powitaniem. Obóz żył własnym życiem takim normalnym, codziennym.

Auta zatrzymały się na drodze.

Przeszliśmy przez gęste zarośla do masy na wzgórzu.

Niespodzianka. Mundur generalny omal nie wywołał popłochu. Ale w mgnieniu oka nastąpiło opanowanie.

Służbowy harcerz obozu zameldował się panu Wojewodzie.

W sportowych spodenkach boso złożył raport kierownik obozu pan Klepacki.

zala postać o brzuszkiem: — Panie Wojewodo, melduję się posłusznie jako kucharz obozu. Czy nas wzrok nie myli.

To znany w Białymstoku społecznik, b. więzień polityczny, kawaler Krzyża Niepodległości z Mieczami, p. Przytuła.

Stary weteran niepodległościowy zabawiał się w kucharza. Wlazł do obozu i kaszę harcerzom gotuje. Odmłodził wśród młodych.

P. Wojewoda zwiedził obóz. Wzorowo urządzone namioty, nadzwyczajny ład i porządek bawiły oko Generała.

Magazyn prowiantowy i kuchnia.

Tu króluje p. Przytuła. Przy kuchni dyżuruje harcerzyk.

— Co jedliście dziś na obiad? — zapytał p. Wojewoda.

Harcerzyk trochę stropił się.

— Zaraz zawołam kucharza, to powie.

— A ty obiadu nie jadesz? — Jadem.. ale zapomniałem...

Wywręczył chłopaka kuchmistrz.

— Zupa owocowa, panie woje-

— A czy kasza nie była przypalona? — zażartował p. Wojewoda.

— Trochę — odezwał się czyjś piskliwy głosik.

— A nie obiliście jeszcze ani razu kucharza? — Narazie nie — odpowiedział chór chłopięcych głosów.

To „narazie” — to piękna zapowiedź dla starego bojownika Przytuły.

Harcerze nie omieszkali p. Wojewodzie pokazać wszystkie urządzenia swych obozowych „pałaców”, nie wyłączając dyskretnych, wzorowo urządzonych miejsc.

Przed wyjazdem p. Przytuła zafasował od sekretarza torbę z cukrami, którą polecił przyjąć magazynowemu z zapisaniem do księgi materiałowej.

Porządek musi być.

Odjazd.

Entuzjastyczne pożegnanie harcerskie: „czuwaj! czuwaj!..”

Auta wyjeżdżają na szosę, by jechać do Rudy, gdzie Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet prowadzi kolonie letnie dla 200 najbardziej potrzebujących dzieci Białegostoku i okolic.

x друи́ныи В. Клепачки

Rok Szkolny 1936/37.
 Bilans roku szkolnego 3 wnieśnia

POCZTOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI
 GENERALNY SEKRETARIAT
 Wydział Ekonomiczny

Warszawa, październik 1936 r.

L.2870/WE

Do

ZARZĄDU S.K.O.

*Listy pochwalne metali wyczerpane uroczyste wręczenie
 całej listy w „Dniu Oszczędności” d. 31. X. 1936r. 5 wnieśniami
 J. Marszałek*

W załączeniu przesyłamy "Listy Pochwalne" dla członków S.K.O., którzy, według nadesłanego przez Pana Opiekuna S.K.O. wykazu, w ubiegłym roku szkolnym odznaczyli się pracą nad rozwojem tamtejszej Szkolnej Kasy Oszczędności i uprzejmie prosimy o uroczyste ich wręczenie adresatom w obecności jaknajwiększej ilości dzieci, np. podczas obchodu "Dnia Oszczędności".

Przesyłając serdeczne życzenia owocnej i miłej pracy, łączymy pozdrowienia i pozostajemy

z poważaniem

WYDZIAŁ EKONOMICZNY
 P.K.O.

J. Marszałek

J. Marszałek

Załączniki

 JH

Rok Szkolny 1936/37.
Pierwszy rok szkolny 3 września

Białystok, dnia 21 grudnia 1936 roku.

WOJEWÓDZWO BIAŁOSTOCKIE
KOMENDA WOJEWÓDZKA
POLICJI PAŃSTWOWEJ
w Białymstoku.

Nr. I.A.3-c/4/36.

W odpowiedziach należy powołać się na Nr. powyższy.

JWIELMOŻNY PAN

Kierownik Szkoły Powszechnej nr. I

W Białymstoku.

W związku z akcją Policji pod has-
łem "Policja na gwiazdkę bezrobotnym"
na tej drodze składam Panu Kierowniko-
wi gorące podziękowanie za okazaną w
tej akcji pomoc w postaci urządzenia
w teatrze "Palace" przedstawienia
przez zespół uczniowski tamt. szkoły.-

KOMENDANT WOJEWODZKI.

Ed. Czynieński

/ED. CZYNIŃSKI, INSPEKTOR /

Inspektor Szkoły
Białostocki
w Białymstoku
Nr. 3350/36
Dnia 11 grudnia 1936 r.
Sprawozdanie roczne
Opis Szkoły nr. 1
1935/36

Przywilej do wiadomości sprawozdania rocznego Szkoły
Szkoły nr. 1 w Białymstoku i wreszcie złożyć
Kierownikowi Szkoły i Opisać Szkołę, zgodnie z
za wspaniałe wyniki i imponujące wyniki pracy.

Inspektor Szkoły
Ed. Czynieński

Rok szkolny 1936/37.

Przebieg roku szkolnego 3 września

Zmiany personalne w komisjach p. M. Pniewski przemierzył do
Kraj. Ak. udeżył również p. Krawczyński, Komisariusz Krawczyński
i Kuchelka Nowakowski H.

Komunikacja: p. Szymon Bujnowski, B. Krawczyński i Tybosiński
P. Feliks Szyba udeżył 30 grudnia w stoku wariant 17. - Kuchelka
p. Janusza Polaka m. b. g. d. n.

Zorganizowano 15 aktywności z 835 dzieci - chłopców. -
5 października 1936 udeżył się jednoczesnie wyjazd do Warszawy na
wyspach behawioralnych. W wyjeździe wzięli udział 33 chłopcy pod kierownictwem
M. Cholewicki, K. Janowski i Z. Szwedowski.

11. XI 1936. Obchód rocznicy Niepodległości. Poranek. Po nadaniu
w koszyku państwowym, w stoku udeżył się akademia. Reflekt wyjazd
m. w. w. - chór, orkiestra szkolna, deklaracja. Wczesnym udeżył się
prezentowanie w sali szkolnej p. t.

20. XII 1936. Zespół warietywski szkoły występował w lesie „Polskie
obrony sceny p. t. na reprezentacji Polityki Państwa,
która powołała akty pod hasłem „Polska na gwiazdki krowichy”.
Prezentowanie to przygotowało występ w stoku 42 dni na gwiazdki krowichy.

6. I 1937. Wypchota szkolna przy współudziale opłaki szkolnej
chłonki dla 200 dzieci. Wzrostu stopy i czasu, oraz umoty
był występ przedstawionym dla 200 dzieci, którym rozdano kartki i karta.
Wzrostu gospodarki chłonki zajęły się całkowicie wstankami
opiek klasowych.

Wstankami opiek klasowych przygotowały zbiorczy na dziesięciu
dni i na oku zbiorczy data 438 dni.

1 lutego 1937. Wpłata szkolna udeżył się „Więcej Krawczyński”
z chłonki występ w kwiecie 10 dni. przygotowanie na dziesięciu
krawczyński

6 i 7 lutego 1937. Zespół warietywski pod kierownictwem p. t.
udeżył w stoku p. t.

WOLEWÓDZKO BIRZOSTOCKIE
KOMENDA WOLEWÓDZKA
POLICJI PAŃSTWOWEJ
w Białymstoku.
№ I. A. 3. c. 4. 36.

W odnośności należy powołać się na №. 10. 1936.

WZNIKNIŁ PAN

Kierownik Szkoły Łowickiej nr. I

W

Wzrostu w stoku p. t. na reprezentacji Polityki Państwa, która powołała akty pod hasłem „Polska na gwiazdki krowichy”. Prezentowanie to przygotowało występ w stoku 42 dni na gwiazdki krowichy.

Wzrostu w stoku p. t. na reprezentacji Polityki Państwa, która powołała akty pod hasłem „Polska na gwiazdki krowichy”. Prezentowanie to przygotowało występ w stoku 42 dni na gwiazdki krowichy.

Przyjmuję do wiadomości sprawozdanie z przebiegu roku szkolnego 1936/37 do wiadomości i wnieść do wiadomości Komisji Państwowej i Komisji Państwowej w Białymstoku.

Schotka odbywała wczelna w związku z obchodem rocznicy
odbytkania snona.

6. III 1937r. Zwyczajniowato is koto przyjezdit Karcenstawa
Przemyskierzajm koto rozdat p. Zygmunst Gwiderstki.

24 kwietnia cała szkółka wyjechała na wieczór w "Sonia basie"
odbiórki od IV do VI odbiórki is w drzewach grupach do Kielanek
i wyż odbiórki w szkole szkole.

25 kwietnia, jako szkółka is uroczystości "Sonia basie" w mieście
odbiórki is defolada - przechód drzewa Karcenstka pod krzyżem
krzyżem bas. Szkółka drzewa Karcenstka is gromadki
mechaniki w przechodzie bas odbiórki. Ponizy kolka odbiórki
z przechodzie 63 drzewa Karcenstka is gromadki mechaniki

Dnia 21 czerwca 1937r. w sali szkolnej odbyło się uroczyste
zakomienienie roku szkolnego i rozdanie świadectw 45 uczniom
koniarskim szkoły, w obecności rodziców i dwojgi rodziców.
Chór szkolny udzielał piosenki poręganobry. Urzędnicom szkolnym
udegrata kilka ukłonów.

Uchwały rok szkolny udzielał się również i praktyczną pracę
grona nauczycielskiego, wśród, którego reprezentowała odnoś-
stera kulturalności i solidności pracy. W drugiej połowie pracy
angust się do wykwonienia praktycznej odnośstwy pracy Inspektor
szkolny, który w stosunku do szkoły i nauczycielskiego obywateli
wzajemnie sprawnie i wyrozumiale i rozwinęły
wielką pracę nauczycielską. -

Od 25 czerwca 1937 do 16 lipca 1937 (ed.) Zorganizowanie Chłopskiej
Ligierki w szkole w Rudziech dla 35 chłopskich. Na obronie
był czterech kółek powiatowych kierownictwa p. J. Budyła, który przez cały
okres powołania obom czynnie pomagał w pracach doradczym
p. B. Klepackim. Licznym zakupem 2 duży marmurów
p. 350 i kasy. Na zakup marmurów opłacono bankiem dotk. 10.
(Kłopot) gotówkami normami 500. om. rezerwa z imprez -

Rok 1937/38.

Rok szkolny, rozpoczęto 3 września wchodząc w skład
le. paronim.

Odbył 15. Personal naukowy został ten sam z wyjątkiem
p. J. Zimmermanna, który całkowicie zrezygnował wstąpił
w gimnazjum państwowym.

Dnia 20 września 1937. wyznaczenia wstąpił na powołanie
p. Jurek Berna Szkoły w tym addyktu rakonachy 100. do dnia
maje addyktów jest 16, dzień 867. Na naukę wstąpił
nowego addyktu mianowanego wstąpił, a rany przemierzył
z Grzegorzem p. Władysław Fryczak. Addykt ten wstąpił
wstąpił z nadanych dni w dniach 4, 3, 8, 10, 1.

Dnia 10 października 1937. w szkole była wielka uroczystość
już wzięcia sztandaru szkolnego, uroczystego przez
szkołę i radców kołowe G.C.O. Projekt sztandaru
opracował naukowy szef p. Henryk Stojanowski.

Wykonany w rękodzieł "Pasterczek" w Prądzynach
p. ul. Dworkami 6.

Przebieg uroczystości był następujący:
o godz. 9. rano w kościele parafialnym odbyła się wchodząca
dla dnia i radców. Podniesienie krawieczyzny
ks. Sarskan Aleksander Chudyko, przekazał ją uczniom

*Wynajęcie
wypisów
1937*

posiadania przez szkołę własnego sztandaru. Do krawieczki
szkolarzy, zwinny wniesiony był przez przedstawicieli rodziców.
p. Władysław Fryczak - był mianem dotk.
Do wykonania sztandaru powołano się powiat, na wiek którego
na sztandarze mianowanym przez radców, ^{krakuski} Inspektor
Szkoły p. T. Budzianowski, kierownik Wydziału Kult. i Dosk. i
Zmiany Miejskiej p. M. Gotawski, Prezes Rady Szkolnej
Lp.d. Zarembka, dyrektor Szkoły średniej, kierownik
szkół powiatowych, byli uczestnikami szkół, oraz radcy
dni, a następnie w zwyczajnych porządkach normami
szkół z granem naukowym. Po przyjęciu na białostkę
szkolne, wstąpił wstąpił w wstąpił do dnia
w środku radcy i reprezentacji. Poświęcenie sztandaru
na boisku dokonad ks. Sarskan A. Chudyko, który wygłosił
okolicznościowe przemówienie. Przedstawiciel radców ^{p. Budzianowski}
krótkim przemówieniem wygłosił sztandar kierownikowi
szkół Michałowi Bostacie, który wygłosił okolicznościowe
przemówienie do młodzieży. Po przemówieniu wygłosił sztandar
charytatem - uczniom paronim. Następnie sztandar mianowy
był przed frontem wyznaczony młodzieży. Podczas defolady
szkolem chór szkoły udzielał hymn państwowy "Jeszcze Polska
B. nastawieniem się przed sztandarem na podium wygłosił
przemówienie Inspektor Szkoły p. Teofil Budzianowski.
Następnie obecni wzięli udział w procesji sztandaru.

200 tylnym
ych dzień wstąpił.
usob.

Kierownictwo i Komitet Rodzicielski Publicznej Szkoły Powiatowej
Nr. 1 im. J. Słowackiego w Białymstoku
W.P.
SZTANDARU SZKOLNEGO
ZAPROSZENIE

kolnego
go
ym w imieniu
ielskiego p. Bu-
zyl poświęcony
ownikowi szkoły
e, który z kolei
młodzieży szkol-
pocztu sztanda-
nówieniu inspek-
p. Budzanow-
sie na boisku
szkolnego.

poświęcenia mu szczyt własnego sztandaru. Do kucioła
 sztandar zwinął wzięty był mu przedkawszeli radziec'w.
 p. Motusze przed sztandar - był w nich d'ki.
 Po nabożeństwie. n'proweniwał się przed, na ciele którego
 w sztandarze m'ionym przez radziec'w, ^{przekazał} Inspektor
 Szkoły p. T. Budzanowski, kierownik Wydziału Kult. i Dosk. i
 Wzrostu Dzieci p. M. Golański, Prezes Rady Szkolnej
 Syg. L. Zarembka, dyrektor Szkoły Średniej, kierownik
 Szkoły Przemysłowej, byli uczniowie szkoły, oraz rodzice
 d'ci, a następnie w szeregach szeregu uczniowie
 szkoły z g'onym naukowym. Po przyjęciu na boisku
 szkolne, wzięty wstąpił się w szeregach d'wał broni
 w szeregach radziec'w i n'prowenił go. Poświęcenia sztandaru
 na boisku dokonał ks. dziekan A. Chodyko, który wygłosił
 okolicznościowe przemówienie. Przekazał radziec'w p. ^{Burakowski}
 k'rtkim przemówieniem wzięty sztandar kierownikowi
 szkoły Michałowi Motusze, który wygłosił okolicznościowe
 przemówienie do młodzieży. Po przemówieniu wzięty sztandar
 chorym - uczniowi Parasowi. Następnie sztandar m'ionym
 był przed frontem gromadny młodzieży. Podczas defilady
 sztandaru chór szkoły udzielał hymn państwowy „Jeszcze Polska
 B. wstawiamy się przed sztandarowy na podium wygłosił
 przemówienie Inspektor Szkoły p. Teofil Budzanowski.
 Następnie obecni wzięty g'owidni w d'wnie sztandaru.
 Wokoło 100 g'owidni prawników i radziec'w (200) tylnym
 ofiar na sztandar. Uroczystość zakończyła się obecnym dnem w'asim.
 Frekwencja radziec'w dnia. Była obecnych kolosek osób.

**Poświęcenie sztandaru szkolnego
 szkoły Nr 1 im. J. Słowackiego**

W najstarszej białostockiej
 szkole powszechnej Nr 1 im.
 J. Słowackiego odbyło się uro-
 czyste poświęcenie sztandaru.
 Po nabożeństwie w kościele
 Farzym, podczas którego wy-
 głosił kazanie ks. dziekan A.
 Chodyko, na dziedzińcu szkol-
 nym ustawili się w szeregu
 uczniowie i zbrali się przed
 stawiciele władz szkol-
 nych oraz rodzice. Poświęcenia
 sztandaru dokonał ks. dziekan

Chodyko, poczym w imieniu
 komitetu rodzicielskiego p. Bu-
 rakowski wręczył poświęcony
 sztandar kierownikowi szkoły
 p. M. Motusze, który z kolei
 przekazał go młodzieży szkol-
 nej.
 Po defiladzie pocztu sztanda-
 rowego i przemówieniu inspek-
 tora szkolnego p. Budzanow-
 skiego odbyły się na boisku
 popisy chóru szkolnego.

1. prefekt ks. A. Radziwoj, 2. p. Kuryńska, 3. p. Wilińska
4. ks. dziekan A. Chodźko, 5. Mielnicki W.K. i
p. Grotowski, 6. Inspektor Skolny, J. Andrzejowski

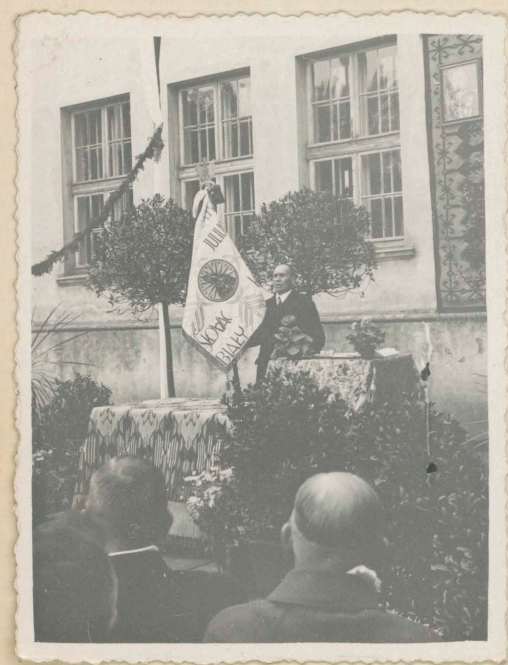
Przemówienie ks. A. Chodźki

Przedstawiciel rodziców wyraża szlachetny
kierownicowi szkoły.

Prez. szkolny po otrzymaniu
szkolnego z rąk kierownika szkoły

Kierownik szkoły przemawia

Inspektor Skolny przemawia.

Defilada szkolna wzdłuż muru
szkolnego szkolnej.

Rodzice chrześni przy szkolnej

Przedstawiciele władz, goście i rodzice
chrześni przy szkolnej
przyjęciu szkolnej

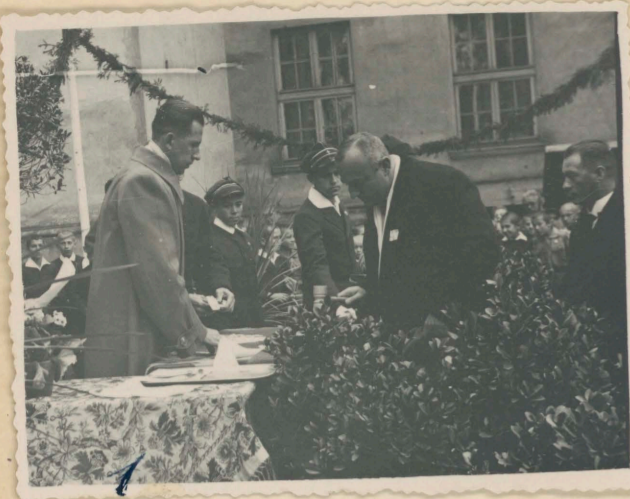
Zaproszeni goście i rodzice chrześni
szkolnej przy szkolnej.

Uczeń kl. VII deklamuje

Dworak szkolny z kościoła
1. P. Kuryńska, 2. A. Wilińska, 3. Inspektor

Wbijamie gwiazdki: J. H. Szczęśliwi, nauczyciel, projektant i kierownik. Wbijam gwiazdki p. A. Gotawski, nauczyciel, wychowawca i kierownik. Wbijam gwiazdki p. A. Gotawski, nauczyciel, wychowawca i kierownik.

Miałem u siebie dzieciństwa szkolnego na Kolumbim odbyło się poświęcenie tabliczki.

Archiw. W. X. J. W. Poprzedanie planacji: Murek Kraszowski, architekt w Białymstoku przygotował szkole dyplamy - wyrobinami na pomyślnie udekorowane obnia kolumnami w 1937r.

Inspektorat Szkolny
Białostocki
w Białymstoku
Nr. 230 / 37

Do
Kierownictwa Publ. Szk. Powszechnej Nr. 1
w Białymstoku

Dnia 27 listopada 1937r.
Sprawozdanie z wizytacji
szkoły.

Przesyłam sprawozdanie z wizytacji szkoły odbytej w dn. od 8 do 15 listopada rb. Miło mi jest wyrazić w imieniu służby podziękowanie Panu Kierownikowi i Gronu Nauczycielskiemu za poziom pracy wychowawczej i dydaktycznej i za widoczny w całej szkole wysiłek, zmierzający do coraz większych osiągnięć.

7 KLASOWA
Publiczna Szkoła Powszechna
im. Juliusza Słowackiego
w Białymstoku
ul. Żwirki i Wigury 2/1
Dnia 17. XII 1937
141

Inspektor Szkolny
T. Budzanowski

Sprawozdanie

z wizytacji Publ. Szkoły Powszechnej Nr. 1 w Białymstoku, odbytej w dn. od 8 do 15 listop. 1937 r.

Wizytacja doroczna.

Celem wizytacji było sprawdzenie stanu organizacji szkoły, poziomu pracy dydaktycznej i wychowawczej - szkoły i nauczycieli.

Stan organizacji zastałem zgodny ze sprawozdaniem organizacyjnym złożonym w Inspektoracie Szkolnym dnia 1 października 1937r.

W roku ub. szkoła miała 203 dni nauki, przeciętna frekwencja 93%, niepromowanych 15,2%.

W szkole istnieje dobrze zorganizowana współpraca domu rodzicielskiego ze szkołą.

Biblioteka szkolna liczy 1497 tomów, w roku ub. przybyło 197 tomów na sumę 331 zł.

Czytelnictwo książek i czasopism zorganizowane dobrze.

Przybyła sala biologiczna, wzbogacono salę zajęć praktycznych i salę geograficzną nowymi urządzeniami i pomocami naukowymi za sumę około 1000 zł.

We własnym zakresie szkoła wykonała palniki dla siebie, a do dyspozycji Inspektoratu Szkolnego dla innych szkół pomoce naukowe na sumę około 100 zł. /ekierki, linealy, cyrkle i inne/.

W szkole jest zorganizowana opieka higieniczno - lekarska i przy pomocy Komitetu Dożywiania jest dobrze zorganizowana opieka społeczna nad dzieckiem, wyrażająca się nie tylko w dożywianiu, ale także i w opiece dotyczącej zaopatrzenia.

Stwierdzić należy systematyczny rozwój szkoły w dziedzinie podnoszenia warunków pracy, poziomu dydaktycznego i wychowawczego.

Praca wychowawcza zorganizowana w następujących organizacjach szkolnych: Harcerstwo, Gromada Zuchów, S.K.O., L.O.P.P., i modelarnia, Spółdzielnia, Samorząd Porządkowy, Koło Ucz. P.B.P.S.P. Wkrótce powsta-

werte

Wizytacja
w szkole
1937
Frekwencja
w szkole
1937
Harcerstwo
Gromada Zuchów
S.K.O.
L.O.P.P.
i modelarnia
Spółdzielnia
Samorząd Porządkowy
Koło Ucz. P.B.P.S.P.
Wkrótce powsta-

nie Koło P.C.K., które zostało już zalegalizowane.

Poza tym poszczególni nauczyciele pełnią obowiązki opiekunów klas ze zrozumieniem obowiązków i zgodnie ze statutem szkół powszechnych. Poszczególni nauczyciele opracowali plany pracy wychowawczej, w których zakreslili środki wychowawcze zmierzające do osiągnięcia celów wychowawczych.

Stosunek szkoły i domu ujęty jest w ramy organizacji rodzicielskich: Opieka szkolna, do której wchodzi przewodniczący opiek rodzicielskich klasowych, Koło przyjaciół Harcerstwa i Koło T-wa P.B.P.S.P. Z zorganizowanymi w ten sposób rodzicami współpracuje nauczycielstwo, dzięki czemu atmosfera szczerzej współpracy rodziców z kierownictwem i nauczycielstwem pozwala osiągać dobre wyniki w dziedzinie wychowania i opieki materialnej: np. dożywianie i akcja zaopatrzenia szkoły w pomoce naukowe.

Praca dydaktyczna nauczycieli prowadzona jest na poziomie i ze świadomością dotyczącą stosowanych przez poszczególnych nauczycieli metod. Szkoła skutecznie zwalcza rutynę i szablony w nauczaniu.

Są w szkole nauczyciele wyróżniający się pod względem umiejętności stosowania metod pracy i pracujący z całym oddaniem się.

Zwizytowałem wszystkie siły nauczycielskie, pracujące w szkole. Przeprowadziłem indywidualne konferencje, na których omówiony był przebieg poszczególnych zwizytowanych lekcji i omówiono zagadnienia wysuwające się z toku pracy.

Szkoła z dobrym wynikiem spełnia swoje zadanie przez pracę wewnętrzną umiejętnie zorganizowaną i przez właściwe oddziaływanie na środowisko.

Specjalnych zarządzeń nie wydałem. Trudności spotkała szkoła w dziedzinie urządzenia własnego ogródka szkolnego, ale i ta sprawa w r. przyszłym niewątpliwie rozwiązana będzie. Zwiększenie liczby wycieczek o charakterze dydaktycznym związanym z pracą w szkole byłoby celowa.

Inspektor Szkolny

T. Budzanowski
T. Budzanowski

6 stycznia 1938. umyślano w szkole chwinkę dla brzośkich dzieci 17 stycznia uruchamiano w szkole świetlica - polimenterum dla 45 chłopców najbrzośkich. Ogródkiem świetlicy jest, Frąckach nauczyciel tej szkoły. Dzieci po skończonych lekcjach wstają w szkole, otrzymują obiad o g. 14, potem adreśkują lekcji, kawy i o g. 16 wstają do domu. Długość abymania świetlicy prowadzi brzośki Komitet Pomocy dzieciom i młodzieży.

22 stycznia adygramy w szkole sztuka p. l. "Kopka Pulchna", która data upstka 1938. 1 lutego koncert akademii w sali szkoły i wchazi Jurekowi Pana Prezydenta Prezydenta. Uroczystości w szkole przygotowane przez dzieci i klas I, II, III i VI VII 5 lutego koncert przyjaciół H. Kowalskiego Harcerzy w szkole 17 zorganizowano w szkole zabawki i kawiarni Szeherazad i tego wieczoru wyjechał z i promieniemy w szkole na wakacje naukowe 16 lutego koncert Między Polskiej Czerwonej Książki promowane b. uczniowie p. H. Kowalskiego w szkole w szkole dla dzieci. Długość uroczystości grupy dzieci brzośkich uczniów w przedstawieniu.

Zobaczona karta M.P.C.K.

Wykaz Personelu Nauczycielskiego
na potrzeby istnienia szkoły t.j. od d. 1 listopada
1915 roku.

Lp.	Imię i Nazwisko	Data rozp. czynn. pracy	Data odjazdu ze szkoły	Stanowisko	Uwagi
1	Michał Motwisko	1.XI 1915.	23.III 1917.	kerownik	zwolniony p.n. wstąpił do m. m. na służbę szkoły.
2	Zofia Lewickówna	1.XI 1915	23.III 1917.	naucz.	obecnie kerownik st. 12.
3	Wiktoryja Karowska	1.XI 1915.	23.III 1917	"	obecnie naucz. Gimn. Państw. w Krakowie im. Kr. Zyg. Aug. wyjechała do Krasowa
4	Emilia Wawlikiówna	1.I 1916.	23.III 1917.	"	"
5	Czesława Ostrowska (Korinida)	1.I 1916	23.III 1918.	"	opowiadała ramol naucz. po zaproszeniu
6	ks. Paweł Piekarski	1.VI 1915	1.VI 1916.	prefekt	premisją na pref. szkół średnich
7	Lola Rusakiewiczówna	1.V 1917.	1.IX 1919.	kerownik	potem Kłanowa - unghwa
8	Zofia Komonowiczówna	1.I 1919.	20.IX 1921.	naucz.	premisją do szkół N. 11
9	Marya Szlachetka Puchta	1.I 1919.	1.X 1921	"	premisją Pułtowska
10	Józefa Prusówna	1.IX 1919	1.X 1921	"	premisją Lesznowska
11	Hubert Kamiński	IX 1918	31.VIII 1925.	"	1.I 1920. do 1.3.1920. pełnił obowiązki kierownika obecni naucz. Sem. Naucz. w Krakowie
12	Leon Małosiński	IX 1918	1.XII 1923	"	obecni naucz. Sem. Naucz. w Krakowie
13	ks. Antoni Zakwski	IX 1918	1.IX 1919.	prefekt	premisją do szkół reżimowych
14	Eugenya Szeinfeldowa	1.IV 1919.	26.VIII 1921.	naucz.	premisją do szkół N. 4.
15	Trena Swarcowa	1.IV 1919.	31.VIII 1923	"	od 1.9.1920. do 1.I.1920. pełniła obowiązki kierownika
16	ks. Zygmunt Poniaw	1.IX 1919	30.I 1920	prefekt	opowiadał stanowisko
17	Andrzej Matulewicz	1.X 1919	1.I 1921	naucz. specjalist. - sp. (organizacyjny)	"
18	Michał Motwisko	1.III 1920.		kerownik	"
19	ks. Stanisław Marinkowski	1.X 1916	- 1917.	prefekt	premisją do szkół średnich
20	Franiska Popielowa	26.X 1920	1.IV 1928.	naucz.	premisją do Przemysła
21	Janina Krawcówna	1.X 1920.	31.VIII 1924.	"	wyjechała z ramy i naucz. powrotu
22	Aleksander Lipiński	1.II 1921	1.X 1921.	"	obecnie reprezent. personalny w Krakowie im. Kr. Zyg. Aug. wyjechała do Krasowa
23	Marya Blatnicka	15.I 1921	1.III 1922.	"	wyjechała z Białogostka
24	Felija Małosińska	1.VIII 1921.	15.X 1922.	"	wyjechała z ramy i opowiadała ramol naucz.
25	Franiszek Salwacki + p	1.III 1922	12.IX 1923	"	zmart. 12.IX 1923.
26	Jan Subinin	1.IX 1922	1.VIII 1922	prefekt	premisją do szkół N. 18
27	ks. Stanisław Janowski	1.X 1921.	31.VIII 1922	prefekt	wyjechał z Krakowa
28.	Aleksandra Hergeselle	1.XI 1915r.	1.I 1916.	naucz.	potem naucz. Państw. Gimn. w Krakowie im. Kr. Zyg. Aug.

L.p.	Imię i Nazwisko	Data rozpoczęcia pracy	Data odejścia z szkoły	Stanowisko	Uwagi
29	Marya Rudnicka	1.XI.1922	31.VIII.1923	nauczyciel	wyjechała z Brześca
30	ks. Alfons Sokolowski	1.IX.1922	31.VIII.1925	prefekt	premisjom na proboszcz
31	Henryk Strążyński	1.IX.1923	16.VI.1926	nauczyciel	premisjom na posort
32	Rufin Matyrewski	5.IX.1923	26.I.1931	"	zamieszkał w emigracji na stałe w Kłobucku w 26.VIII.1929. awans 26.VIII.1929. awansowana premisjom do szkół A 8
33	Jadwiga Kawińska	1.XI.1923	26.VIII.1924	"	premisjom do szk. A 3
34	Henryk Strążyński	1.IX.1924	25.V.1926	"	premisjom do szk. A 3
35	ks. Leon Tadeusz Seewald	16.X.1925	1.IX.1931	prefekt	zamieszkał w posort
36	Władysław Młodziejowski	15.V.1926	1.VII.1934	nauczyciel	premisjom do trawersy
37	Stanisław Puchalski	15.IX.1926	1.VII.1927	"	na premisjom Krowczyńskiego w szk. A 5
38	Jola Smitkowska	15.IX.1926	1.VII.1927	"	premisjom do szk. A 5
39	Stefania Kawińska	15.IX.1926	1.VII.1927	"	premisjom do szk. A 5
40	Weronika Szwercowa	1.III.1927	1.VII.1927	"	wyjechała do Augustowa od 1.IX.1929 - 30.VI.1930. 25 na rocznym kursie instruktorów pra. C. P. 1927-28
41	Kazimierz Janusko	1.IX.1927		"	premisjom na emeryturę
42	Przemysław Szymonowski	1.IX.1928	1.IX.1933	"	został kierownikiem szkoły A 7
43	Andrzej Bielawski	1.IX.1928	15.XII.1928	"	premisjom na emeryturę
44	Józefa Galanowiczowa	1.XI.1928	30.VIII.1929	"	premisjom na emeryturę
45	Janina Morsowska	1.IX.1928	1.VII.1929	"	zamieszkała w posort
46	Matylda Beresowska	1.IX.1928	1.IV.1930	"	premisjom na emeryturę
47	Karolina Borowska	1.IX.1928	1.XI.1928	"	premisjom na emeryturę
48	Franciszek Gencian	1.V.1928		"	
49	Jadwiga Wojciszewska	5.I.1923	28.VI.1923	"	wyjechała z Brześcia
50	Henryka Pajowska	1.IV.1923	28.VI.1923	"	zakończyła
51	Bolesław Kłapacki	1.IX.1929		"	instruktor wychow. fizy.
52	Weronika Szwercowa	1.IX.1929	1.VII.1930	"	premisjom na posort
53	Zofia Strumińska	1.IX.1929	31.VIII.1931	"	premisjom do szk. A 4
54	Marya Finkowska	1.II.1930	1.VII.1930	"	premisjom na posort
55	Stanisław Śleć	16.IX.1929	1.VII.1930	"	został kierownikiem szkoły A 3
56	Weronika Szwercowa	1.IX.1928	1.VII.1930	katecheta	premisjom do szk. A 13
57	Marya Bizulska	1.IX.1930	31.VIII.1931	katecheta	premisjom do szk. A 5
58	Marya Janicka	1.IX.1930	1.III.1933	nauczyciel	premisjom na emeryturę

L.p.	Imię i Nazwisko	Data rozpoczęcia pracy	Data odejścia z szkoły	Stanowisko	Uwagi
59	Trena Kutakowska	1.IX.1928	17.IX.1930	naucz.	premisjom do szk. A 5
60	Leonid Czapiewski	1.IX.1930	1.VII.1931	"	kontakt woliński - kontakt
61	Leona Gorman	1.V.1931	1.IX.1931	"	kontakt premisjom na wiesi
62	Zofia Kłapacka	1.IX.1931	1.VII.1932	katecheta	premisjom do 10; szk. A
63	Trena Łydziewska	1.IX.1931	1.II.1934	nauczyciel	premisjom do szk. A 4 na stanowisku p.o. kierownika
64	Waleryna Lewitówna	3.IX.1931	2.V.1932	"	kontakt premisjom do 5; szk. A
65	Arkadiusz Walecki	1.IX.1931	1.IV.1933	"	kontakt do dyplomacji Inspektorat
66	Henryka Słobowska	1.IX.1931	4.XI.1931	"	kontakt premisjom do szk. A 11
67	Maks Barczak	1.IX.1931	1.IX.1932	"	premisjom do szk. A 11
68	ks. Kazimierz Gierys	15.X.1931	1.XI.1931	prefekt	premisjom do Wotkomys
69	Oswald Häusler	4.XI.1931	1.VII.1932	nauczyciel	kontakt powrót do wojaka
70	ks. Albin Radziwon	1.XI.1931	1.9.1939	prefekt	
71	Włodzisław Fudelski	8.V.1932	1.VII.1932	nauczyciel	kontakt premisjom na szk. na wiesi
72	Józef Hankiewicz	1.IX.1932	15.VI.1933	katecheta	premisjom w 10; szk. A
73	Józef Zimmerman	1.IX.1932	1.VII.1937	nauczyciel	2 powrotem do szk. A 11 do gimnazjum
74	Władysław Lipiński	1.IX.1932	1.IX.1935	"	kontakt na kierownictwo H. H. A 11
75	Czesław Sierżak	3.X.1932	15.VI.1934	"	kontakt premisjom na szk. do Ruzynki
76	Miriam Wagner	15.X.1932	1.VII.1935	"	kontakt premisjom na szk. A
77	Antoni Galicki	16.V.1933	1.III.1933	"	kontakt
78	Zofia Strążyńska	1916	1917	naucz.	premisjom w wiesi
79	Zofia Lewkiewiczowa	1.XI.1917	1.IX.1918	"	
80	Konrad Pankiewicz	1916	1917	"	wyjechał z Brześcia
81	Henryk Strążyński	1.III.1933	1.9.1939	"	
82	Elżbieta Gorska	1.IV.1933	1.9.1939	"	
83	Zenon Górecki	21.VIII.1933	1.9.1939	"	
84	Stanisław Cebayński	21.VIII.1933	1.IX.1935	katecheta	
85	Władysław Kobiński	25.VII.1933	16.V.1934	praktykant	premisjom do szk. A 11
86	Michał Mikuszewski	16.VI.1934	15.VI.1934	kontakt	kontakt do kierownika
87	Marya Pomianowska	26.VI.1934	15.VI.1934	kontakt	
88	Kazimierz Tomasz	1.VII.1934	5.V.1938	etablonowy	5.V.1938. premisjom na kierownika szk. A 18 w Brześcu

L.P.	Imię i Nazwisko	data rozpoczęcia pracy wof. nominacji	data przyjęcia w służbę	stanowisko	Uwagi
89	Jadwiga Żubkowska	1. VII. 1934	1. IX. 1935	nauw. etat	do 12. IX. 35
90	Aleksander Tsaak	20. VII. 1934	6. IX. 1934	nauw. etat. z gimn. 12g.	do gimn. w dalszym
91	Zofia Lewkowska	26. VII. 1934	1. 9. 1939	etatowa	od 1. III. 1938. wyjechała na katedrę w Warszawie
92	Jarostaw Stachewski	27. VII. 1934	1. I. 1935	przychodzący z gimn.	na emeryturę
93	Stanisław Lianow	5. IX. 1934	2. X. 1934	kontrakt.	do pensji. Nauw. w dalszym
94	Bilorycka Lucja	5. X. 1934	15. I. 1935	praktykantka.	
95	Łutyska Helena	15. IX. 1934	6. X. 1934	praktykantka przychodząca na 4 gody.	
96	Kiecki Zygmunt	8. X. 1934	13. XI. 1934	na zastępstwo na p. gorach, która z powodu nieobecności w domu - umiarkowana by iść do pracy	
97	Desna Trabella	9. X. 1934	22. XII. 1934	praktykantka przychodząca na 4 gody na miejsce p. Góreckiej	
98	Bujasik Józef	15. I. 1935	15. V. 1935	przychodzący na 6g. z gimnazjum	
99	Jaworski Józef	15. I. 1935	15. V. 1935	zastępca na p. Płaszewskiego	do służby w Trzebieżu
100	Monkowska Helena	1. IX. 1935	31. 8. 1939	nauw. etat	
101	Nawrocka Józefa	1. IX. 1935	1. VII. 1936	"	do służby K 4
102	Koronowiczówna Zofia	5. IX. 1935	1. VII. 1936	"	do służby K 16
103	Omelianczyk Piotr	1. IX. 1935	1. 9. 1939	"	
104	Szyska Feliks	1. IX. 1935	1. 9. 1939	"	
105	Sokolówna Hieronima	9. IX. 1935	1. X. 1935	praktykantka	
106	Lopacka Stanisław	5. IX. 1935	15. IX. 1935	kontrakt. wyjechał do Poznania	
107	Nowakowska Helena	1. IX. 1935	20. V. 1936	kontrakt.	
108	Szeromska Helena	1. X. 1935	20. V. 1936	praktykantka	z kontraktowaniem w Wądkach
109	Paczosa Marian	15. IX. 1935	20. V. 1936	kontraktowy	premierzy do służby K 2
110	Bleimannówna Sydonia	1. IX. 1936	7. IX. 1938	na etatowa	od 1. IX. 38. Sleskówna
111	Plecka Jadwiga	1. IX. 1936	21. VI. 1938	kontrakt.	10g. t.
112	Czerwik Stanisław	10. IX. 1936	20. XII. 1936	praktykant	6g. t. (do Trzebieży)
113	Paczosa Marian	1. IX. 1937	1. 9. 1939	kontrakt.	
114	Fryczak Władysław	1. IX. 1937	1. 9. 1939	etatowy	
115	Jasiniński Alfred	10. I. 1938	30. V. 1938	kontrakt.	został włączony do służby
116	Halina Lipińska	7. IX. 1938	1. 9. 1939		

Biblioteka Publiczna
82680
Białystok